

SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA V NITRE

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

DIPLOMOVÁ PRÁCA

2008

Katarína Šmirinová

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA
V NITRE**

Rektor: prof. Ing. Mikuláš Látečka, PhD.

FAKULTA EKONOMIKY A MANAŽMENTU

Dekan: prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

**Finančno-ekonomická analýza poľnohospodárskeho podniku
Diplomová práca**

Katedra ekonomiky
Vedúci katedry: prof. Ing. František Kuzma, PhD.

Vedúci práce: Ing. Jana Miklovičová, PhD.

Katarína Šmirinová

Nitra 2008

ABSTRAKT

Katarína Šmirinová, Finančno-ekonomická analýza poľnohospodárskeho podniku. (Diplomová práca) / Katarína Šmirinová. – Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre. Fakulta ekonomiky a manažmentu; Katedra ekonomiky. – Školiteľ: Ing. Jana Miklovičová, PhD. Nitra: FEM SPU, 2008. 66 s.

Diplomová práca sa zaoberá finančno-ekonomickou analýzou vo vybranom poľnohospodárskom podniku.

Poľnohospodárske družstvo Kozárovce v súčasnosti hospodári na 1 046,45 ha ornej pôdy. V živočíšnej výrobe sa PD špecializuje na chov hovädzieho dobytku.

V úvodnej časti sa zameriavame na definovanie podniku a podnikania, majetkovej a kapitálovej štruktúry, finančno-ekonomickej analýzy a tiež pohľad iných autorov (domácich i zahraničných) na danú problematiku. V druhej časti, s názvom cieľ práce je presne charakterizovaný predmet riešenia. V metodike práce opisujeme pracovné postupy, charakteristiku objektu skúmania, spôsob získavania údajov, ich zdroje a metódy vyhodnotenia výsledkov. Vo výsledkoch práce sa venujeme zhodnoteniu štruktúry majetku a VI a záväzkov spolu, posudzujeme financovanie neobežného ako aj obežného majetku. Ďalej zhodnocujeme vybrané ekonomické ukazovatele, cash flow a finančnú analýzu ex ante, kde výsledky práce sú prehľadne usporiadané v tabuľkách a grafoch. V závere práce sú uvedené prognózy a možný predpokladaný vývoj v budúcnosti. Údaje boli získavané hlavne prostredníctvom výkazov, ktoré tvoria účtovnú závierku podniku, čiže Súvahy v plnom rozsahu a Výkazu ziskov a strát za obdobie rokov 2003 – 2006.

Kľúčové slová: podnikanie, podnik, majetková a kapitálová štruktúra, finančno-ekonomická analýza podniku.

Zusammenfassung

Katarína Šmirinová, Finanz-ökonomische Analyse eines landwirtschaftlichen Unternehmens. (Diplomarbeit) / Katarína Šmirinová. – Slowakische Landwirtschaftliche Universität in Nitra. Fakultät für Ökonomie und Management; Katheder der Wirtschaftslehre. – Ausbilder: Ing. Jana Miklovičová, PhD. Nitra: FEM SPU, 2008. 66 S.

Diese Diplomarbeit beschäftigt sich mit Finanz-Wirtschaftlicher Analyse in gewählten landwirtschaftlichen Unternehmen.

Landwirtschaftliche Produktionsgenossenschaft (LP) Kozarovce wirtschaftet Heutzutage an 1 046,45 Hektar vom Ackerland. In der Tierproduktion spezialisiert sich LP an Rinderzucht. Im Präambel beschäftigen wir uns mit Definition des Unternehmens und Unternehmertätigkeit, Besitz- und Kapital- Struktur, Finanz-Wirtschaftlicher Analyse wie auch mit Ansichten von anderen Autoren (heimischen und ausländischen) an gegebene Problematik. Im zweitem Teil, mit dem Titel „Ziel der Arbeit“, ist der Zielobjekt der Auseinandersetzung genau charakterisiert. In der Methodik der Arbeit schildern wir arbeitsmäßige Fortgänge, Charakteristik des untersuchten Objektes, Art der Datengewinnung, ihre Quellen und Methoden der Ergebnisseauswertung. In Arbeitsergebnissen widmen wir uns der Auswertung der Besitzstruktur und VI und Verpflichtungen zusammen, wir beurteilen Finanzierung vom nichtzirkuliertem sowie auch zirkuliertem Kapital. Weiter verwerten wir gewählte wirtschaftlichen Indexe, cash flow und finanzielle Analyse ex Ante, wo Arbeitsergebnisse übersichtlich in Tafeln und Graphen geordnet stehen. Am Schluss der Arbeit sind Prognosen und vorgesehene Entwicklung in der Zukunft vorbenannt. Daten wurden hauptsächlich von Ausweisen gewonnen, welche das Rechnungsabschluss des Unternehmens bilden, das heisst von Bilanzen im vollem Umfang und von Ausweisen des Gewinns und Verlustes der Jahre 2003 – 2006.

Schlüsselworte: Unternehmertätigkeit, Unternehmen, Besitz- und Kapital- Struktur, Finanz-Wirtschaftliche Analyse des Unternehmens.

ČESTNÉ VYHLÁSENIE

Čestne vyhlasujem, že som diplomovú prácu vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru súvisiacu so zameraním diplomovej práce.

Nitra 26. 3. 2008

.....
Katarína Šmirinová

Touto cestou vyslovujem poďakovanie pani Ing. Jane Miklovičovej, PhD. a Ing. Petrovi Repiskému za pomoc, odborné vedenie, cenné rady a pripomienky pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

Nitra 26. 3. 2008

.....
Katarína Šmirinová

Použité označenie

PD	Poľnohospodárske družstvo
SR	Slovenská republika
VI	Vlastné imanie
ZI	Základné imanie
OM	Obežný majetok
NM	Neobežný majetok
DFM	Dlhodobý finančný majetok
DHM	Dlhodobý hmotný majetok
KFM	Krátkodobý finančný majetok
CK	Celkový kapitál
VK	Vlastný kapitál
Z	Zisk
V	Výnosy
N	Náklady
VH	Výsledok hospodárenia
ČPK	Čistý prevádzkový kapitál
DK	Dlhodobý kapitál
KCK	Krátkodobý cudzí kapitál
HD	Hovädzí dobytok
RV	Rastlinná výroba
ŽV	Živočíšna výroba

a pod.	a podobne
resp.	respektíve
t.j.	to je
napr.	napríklad
tzv.	takzvané
a i.	a iné
č.	číslo

OBSAH

	Úvod	
1	Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky	1
1.1	Podstata podnikania	1
1.2	Podmienky a predpoklady úspešného podnikania	1
1.3	Zakladanie podniku	2
1.4	Pojem podnik	3
1.5	Znaky podniku	5
1.6	Funkcie podniku	6
1.7	Ciele podniku	8
1.8	Typy podnikov	10
1.9	Majetková a kapitálová vybavenosť podniku	11
1.10	Oceňovanie, odpisovanie a opotrebovanie majetku podniku	13
1.11	Finančno-ekonomická analýza podniku	17
2	Cieľ práce	24
3	Metodika práce	25
3.1	Finančná analýza	25
3.2	Finančná analýza ex post	29
3.2.1	Ukazovatele likvidity	29
3.2.2	Ukazovatele aktivity	31
3.2.3	Ukazovatele rentability	32
3.2.4	Ukazovatele zadĺženosti	33
3.3.	Pyramídový rozklad	34
3.4	Finančná analýza ex ante	36
4	Výsledky práce	40
4.1	Základné informácie o podniku	40
4.2	Organizačné usporiadanie a členenie PD Kozárovce	40
4.3	Zhodnotenie vývoja a štruktúry majetku	43
4.4	Zhodnotenie vývoja a štruktúry VI a Z	44
4.5	Zlaté bilančné pravidlo	45
4.6	Zhodnotenie vybraných ukazovateľov a viazanosti majetkových položiek a záväzkov	47
4.7	Analýza ex post	48

4.8	Zhodnotenie údajov pre výpočet cash flow	53
4.9	Zhodnotenie ukazovateľov pre výpočet pyramidového rozkladu	56
4.10	Analýza ex ante	59
5	Záver	62
6	Použitá literatúra	65
7	Prílohy	

Úvod

Ekonomická transformácia je proces premeny príkazovej ekonomiky na trhovú ekonomiku. Nevyhnutnosť transformácie vyplynula z nízkej efektívnosti centrálne plánovanej ekonomiky, ktorá sa premietla do čoraz väčšieho zaostávania Slovenska za vyspelými štátmi. Ekonomická transformácia je zložitý dlhodobý proces, ktorý so sebou prináša dočasný pokles ekonomickej aktivity a s tým spojené viaceré nepriaznivé sociálne dôsledky. Dopady transformácie hospodárstva boli na poľnohospodársku výrobu, potravinársky priemysel a agrárne služby silnejšie ako na ostatné odvetvia národného hospodárstva.

Rýchly rozvoj obchodu a neustále zmeny súvisiace s prechodom na trhovú ekonomiku si vyžadujú potrebu častejšieho hodnotenia finančného hospodárenia podnikov. Súčasné obdobie je navyše poznamenané výraznými zmenami vo finančnej oblasti, ktoré sú doprevádzané mnohými finančnými inováciami, ktoré majú prispieť k rastu účelnosti a hospodárnosti všetkých podnikových aktivít a k plneniu základných ekonomických cieľov. Vzniká tu potreba, aby podnik neustále zhodnocoval svoju finančnú situáciu.

Práve táto zaujímavá téma sa stala témou mojej diplomovej práce, kde jej cieľom bola finančno-ekonomická analýza vybraného poľnohospodárskeho podniku a navrhnutie riešení v danej oblasti.

Pre dôkladnejšie oboznámenie sa s našou problematikou sa v prvej kapitole venujeme definícií podniku a podnikania, majetkovej a kapitálovej štruktúre podniku a samotnej finančno-ekonomickej analýze, pričom uvádzame zaujímavé názory našich i zahraničných odborníkov na uvedenú problematiku.

V druhej kapitole, nazývanej cieľ práce je presne charakterizovaný predmet riešenia a jemu je podriadená celá práca.

V metodike práce, tretia kapitola sa venujeme popisu pracovných postupov, charakteristike objektu skúmania, spôsobu získavania údajov, ich zdrojom a použitým metódam vyhodnotenia a interpretácie výsledkov.

Vo výsledkoch práce sa venujeme zhodnoteniu štruktúry majetku a VI a záväzkov spolu, posudzujeme financovanie neobežného ako aj obežného majetku. Ďalej zhodnocujeme vybrané ekonomické ukazovatele, cash flow a finančnú analýzu ex ante, kde výsledky práce sú prehľadne usporiadané v tabuľkách a grafoch.

Finančno-ekonomická analýza podniku sa v poslednom období stáva jedným z dôležitých predpokladov rozvoja a fungovania podniku a zároveň vytvára možnosti, ktorým podnik

môže dosiahnuť náskok pred konkurenciou a zabezpečiť si tak ďalší rozvoj pri znalosti vlastných možností a najmä nedostatkov, ktoré je potrebné odstrániť.

Pre dodržanie objektivity výsledkov analýzy experti odporúčajú zveriť analýzu firmy do rúk nestranného, čiže objektívneho analytika, ktorý dokáže posúdiť stav a vývoj v jednotlivých oblastiach podniku bez osobnej zaujatosti a bez osobného záujmu na čo najlepšom výsledku analýzy.

Podnik, ktorý bude dodržiavať tieto odporúčania môže získať výhodu oproti konkurencii, tým, že bude dokonale poznať svoje silné a slabé stránky. Takto pripravená firma môže lepšie odolávať tlakom v konkurenčnom boji.

1 PREHĽAD O SÚČASNOM STAVE RIEŠENEJ PROBLEMATIKY

1.1. Podstata podnikania

Sedlák, M. a kol. (22) tvrdia, že hybnou silou úspešného rozvoja podnikov v trhovej ekonomike je podnikateľská činnosť čiže podnikanie. Pojmy podnikanie, podnikavosť, podnikateľ sú nevyhnutným atribútom každej trhovej ekonomiky. Cieľom podnikania vo vyspelých trhových ekonomikách je dlhodobá hospodárska a sociálna prosperita spoločnosti, postavená na aktívnom podnikateľskom správaní sa jej prvkov, podnikateľských subjektov.

Šlosár, R. - Šlosárová, A. a Majtán, Š. (26) tvrdia, že podnikateľskou činnosťou sa realizujú podnikateľské ciele. Ide o dlhodobé uskutočňovanie výroby alebo obchodu, poskytujúcich služieb a prác alebo o vykonávanie inej činnosti, ktorej účelom je získať trvalý zdroj peňažných príjmov.

Čunderlík, D. (8) charakterizuje podnikanie ako organizovanú špecifickú činnosť, ktorá sa vyznačuje najmä takými znakmi ako je uspokojovanie cudzích potrieb a možnosť dosiahnuť z tejto činnosti efekt – zisk, a tak aj uspokojovať vlastné potreby. Súčasne je to aj riskantná činnosť, ktorá v prípade úspechu môže podnikateľovi prinášať vysoké uspokojenie, ale v prípade neúspechu aj škody a straty.

Podľa **Šlosára, R. - Čapovej, M. a Fabovej, E. (25)** podstatou podnikania je samostatné rozhodovanie v odbore podnikania (čo vyrábať, aké služby poskytovať), o právnej forme podnikania (individuálne podnikanie, kapitálová spoločnosť), o umiestnení podniku, o jeho organizácii, o miere použitia cudzieho kapitálu (úveru), o rozdelení hospodárskeho výsledku a pod. Nevyhnutnou podmienkou podnikania je vlastníctvo dostatočne veľkého kapitálu.

Účelom podnikania je zväčšiť vynaložený kapitál. To možno dosiahnuť iba tým, že podnikateľ svojou činnosťou – výrobou tovarov alebo poskytovaním služieb, uspokojuje potreby iných ľudí. Pritom sa za tovary a služby musí získať viac peňazí, ako ich bolo treba k ich výrobe. Tento prebytok je zisk z podnikania. Cieľom každej podnikateľskej činnosti je dosiahnuť čo najväčší zisk.

1.2. Podmienky a predpoklady úspešného podnikania

Sedlák, M. a kol. (22) hovoria, že pre úspešnú podnikateľskú činnosť musia byť vytvorené subjektívne a objektívne predpoklady.

K objektívnym predpokladom, ktoré stimulujú podnikanie v trhovej ekonomike patrí „slobodná a otvorená ekonomika umocňujúca rovnaký prístup k využitiu podnikateľských príležitostí, právne záruky vlastníckych práv a dlhodobá stabilita takto charakterizovaného inštitucionálneho rámca.“ Táto skupina objektívnych predpokladov sa prejavuje ako vonkajšia podnikavosť. Je to schopnosť objasniť, či zámerné vytvoriť a v nadväznosti aj efektívne využiť príležitosti, ktoré vznikajú na základe interakcie podnikateľského subjektu a podnikateľského prostredia. Objektívne predpoklady sa vytvárajú aj vnútri podnikateľských subjektov (vnútorná podnikavosť), keď sa využívajú ekonomické príležitosti, ktoré v sebe skrýva určitá časť transformačného procesu podniku. Ide o tvorivé aktivity v oblasti inovácií, racionality a kvality podnikových činností.....

K subjektívnym predpokladom patria najmä individuálne vlastnosti na uskutočňovanie určitého druhu podnikania. Závisia do značnej miery od jednotlivcov, ich pripravenosti, schopnosti, ale aj motivácie na podnikaní. Jednotlivec – podnikateľ – by mal mať určitú osobnostnú charakteristiku, ktorá je prejavom jeho vlastných dispozícií na podnikanie. Nevyhnutnou súčasťou predpokladov podnikania sú aj právne predpoklady. Základnou právnou normou, upravujúcou podstatu a znaky podnikania, je Obchodný zákonník.

1.3. Zakladanie podniku

Podľa **Gozoru, V. (11)** základným poslaním podniku je uspokojovať potreby spoločnosti a dosahovať zisk. Podmienkou trhovej existencie podniku je dobrá finančná situácia spojená s dlhodobou ziskovosťou. Pri dlhodobej ziskovosti je podnik schopný trvale plniť svoje záväzky, reprodukovať majetok a rozširovať výrobu. Požiadavka dlhodobej ziskovosti predpokladá uskutočňovať celý rad čiastkových cieľov, ktoré napomáhajú splneniu hlavného strategického cieľa podniku. Na to, aby podnik v konkurenčnom prostredí dlhodobo dosahoval dostatočne veľký zisk, musí vyrábať a predávať kvalitné výrobky a poskytovať dokonalé služby.

Kto chce vytvoriť podnik a podnikáť, musí mať k dispozícii tieto organizačné zdroje:

- prírodné zdroje,
- vecný, prevádzkový a finančný kapitál,
- ľudské zdroje,
- služby.

Pre úspešnú činnosť podniku je nevyhnutné, aby bol vybavený majetkom v požadovanom objeme a štruktúre. Zakladateľ podniku musí preto vybrať takú organizačno-právnu formu podnikania, ktorá umožní dosiahnuť najvyššiu kapitálovú a trhovú výnosovosť.

Bielik, P. (4) uvádza, že vlastné založenie podniku spočíva vo výbere jeho organizačno-právnej formy, vypracovaní potrebnej dokumentácie a splnení všetkých náležitostí v zmysle Obchodného zákonníka.

Podnik vzniká zápisom do Obchodného registra po splnení všetkých požiadaviek potrebných na zápis. Založenie podniku predpokladá vysokú a dynamickú podnikateľskú aktivitu na dosiahnutie prosperity. Podnikateľská aktivita si vyžaduje mať jasný celkový cieľ, čiastkové ciele a vypracovanú stratégiu s pevným úsilím dosiahnuť stanovený cieľ. Pri založení podniku treba vypracovať podnikateľský zámer, ktorý mu zabezpečí dlhodobú prosperitu. Kvalita a najmä realnosť podnikateľského zámeru má pre novovznikajúci podnik veľký význam, pretože má vyjadrovať jeho stratégiu a obsahovať rozvojové zámery s ich ekonomickými dôsledkami.

Podnikovú stratégiu tvoria tieto časti:

1. analýza okolia,
2. analýza silných a slabých stránok podniku,
3. formulácia špecifických predností,
4. vízia podniku,
5. formulácia strategických vrcholových cieľov,
6. formulácia strategických operácií.

1.4. Pojem podnik

Podľa Obchodného zákonníka sa pod pojmom podnik a obchodné imanie rozumie: súbor hmotných ako aj nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť. Obchodným majetkom sa rozumie súhrn majetkových hodnôt – vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi ocenených iných hodnôt, ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie.

Bielik, P. (3) hovorí, že podnik je forma podnikateľskej činnosti, v rámci ktorej dochádza k cieľavedomému spájaniu hmotných, finančných a ľudských zdrojov v jednej výrobo-organizačnej jednotke s uzatvoreným obratom hodnoty a cieľom produkovať úžitkové hodnoty pre potreby trhu a pre vlastné uspokojenie potrieb subjektu.

Sedlák, M. a kol. (22) vymedzujú podnik ako ekonomicky a právne samostatnú podnikateľskú jednotku, ktorej základnými znakmi sú kombinácia výrobných faktorov, právna a ekonomická samostatnosť.

Podnik sa často chápe ako ekonomické a organizačné usporiadanie transformačného procesu do podnikateľskej jednotky, ktorej cieľom je dosahovať podnikateľský zisk.

Koščo, T. – Szovics, P. – Šebo, A. – Tóth, M. (16) charakterizujú podnik ako právne a ekonomicky samostatnú plánovite organizovanú hospodársku jednotku produkujúcu výrobky a služby pre trh.

Bernard & Colli (2) charakterizujú podnik ako samostatnú hospodársku jednotku, ktorá využitím istého súboru výrobných činiteľov vyrába statky a služby pre trh.

Takto formulovaný podnik sa musí odlišovať od:

- závodu, ktorý predstavuje technicky individualizovanú výrobnú jednotku, ale pritom právne závislú.
- trustov, kombinátov, koncernov a holdingových spoločností, ktoré vytvárajú skupinovú štruktúru podnikov.

Podnik (národné účtovníctvo) – hospodársky subjekt, ktorého hlavnou činnosťou je poskytovať statky alebo obchodné služby potenciálnym používateľom.

Pojem podnik v skutočnosti zoskupuje dve odlišné kategórie subjektov:

- výrobné podniky, ktorých hlavnou činnosťou je výroby statkov a vykonávanie obchodných služieb; sú zatriedené do odborov alebo sektorov;
- finančné podniky, ktoré poskytujú obchodné služby osobitného charakteru, uskutočňované ako finančné operácie, teda vzťahujú sa na pohľadávky a záväzky.

Podľa **Bielika, P. (4)** je podnik ekonomická a organizačná forma usporiadania výroby, obchodu a služieb, ktorá je založená na dosahovaní zisku prostredníctvom podnikateľskej činnosti.

Podnik podľa **Hontayovej, K. a Lisého, J. (15)** predstavuje takú hospodársku jednotku, ktorá má svoju ekonomickú samostatnosť a právnu subjektivitu. Ekonomická samostatnosť a právna subjektivita mu umožňuje predávať tovary a služby a kupovať výrobné faktory a služby. Dominantné postavenie v podnikaní má osoba podnikateľa, ktorý organizuje a zabezpečuje všetky podnikateľské činnosti súvisiace s fungovaním podniku s cieľom dosiahnuť zisk. Podnikateľ nakupuje výrobné faktory potrebné na zabezpečenie výroby a usiluje sa o takú ich optimálnu kombináciu, aby minimalizoval svoje výrobné náklady a maximalizoval zisk.

Pinková, D. a Neumanová, A. (20) hovoria, že v trhovej ekonomike sa podnik chápe ako technická, sociálna, hospodárska a ekologická jednotka so samostatným rozhodovaním a vlastným rizikom, ktorého úlohou je kryť cudzie potreby.

Podľa **Sedláčka, J. a kol. (21)** je podnik súbor hmotných, nehmotných a osobných zložiek podnikania. Ide o celok podnikateľskej činnosti, vykonávanej v rámci jedného podnikateľského subjektu.

1.5. Znaky podniku

Bielik, P. (3) uvádza nasledovné znaky podniku:

1. nezávislé od hospodárskeho systému:

- kombinácia výrobných faktorov
- princíp hospodárnosti
- princíp finančnej rovnováhy

2. závislé od hospodárskeho systému:

a) podnik v trhovej ekonomike:

- princíp súkromného vlastníctva
- princíp autonómie

b) podnik v centrálne riadenej ekonomike:

- princíp nadriadeného orgánu
- princíp plánovitého riadenia

Podľa **Sedláka, M. a kol. (22)** medzi znaky podniku patrí:

1. kombinácia výrobných faktorov – je znakom typickým pre všetky druhy podnikov, nielen pre výrobné podniky. Každá podnikateľská činnosť vyžaduje na strane vstupov vybavenie pracovnými, hmotnými a finančnými zdrojmi čiže výrobnými faktormi.
2. ekonomická samostatnosť – je prejavom slobody v podnikaní a plnej zodpovednosti za hospodárske výsledky. Podnik rozhoduje o cieľovom zameraní svojich podnikateľských aktivít, o získaní a použití finančných zdrojov a pod.
3. právna samostatnosť – umožňuje podniku vstupovať do právnych vzťahov k ostatným podnikateľským subjektom. Podnik je tak nositeľom práv a povinností v oblasti zmluvných vzťahov.

Pinková, D. a Neumanová, A. (20) tvrdia, že o definovanie charakteristických znakov podniku sa pokúšali viacerí autori. Niektorí považujú za základné znaky podniku kombináciu výrobných faktorov, právnu a ekonomickú samostatnosť.

Podrobnejšie definoval znaky podniku **E. Gutenberg**, ktorý uvádza znaky závislé a nezávislé od hospodárskeho systému. Medzi základné znaky nezávislé od hospodárskeho systému **Gutenberg, E.** zaradil: - kombináciu výrobných faktorov

- princíp hospodárnosti
- princíp finančnej rovnováhy.

E. Gutenberg okrem týchto všeobecných znakov podniku vymedzil aj špeciálne, ktoré súvisia s uplatňovaným hospodárskym systémom. Medzi znaky podniku pôsobiaceho v trhovej ekonomike zaradil: - princíp súkromného vlastníctva

- princíp autonómie
- princíp ziskovosti.

K špecifickým znakom v centrálne riadenej ekonomike patria podľa **E. Gutenberga**:

- princíp spoločenského vlastníctva
- princíp nadriadeného orgánu
- princíp plánovitého riadenia.

Vymedzenie všeobecných a špecifických znakov podľa **E. Gutenberga** uznáva a rozvíja väčšina západoeurópskych autorov, ktorí sa venujú problematike podnikovej ekonomiky.

Záverom môžeme konštatovať, že medzi základné znaky podniku patria:

- kombinácia výrobných faktorov
- hospodárnosť podnikateľskej činnosti
- finančná rovnováha.

1.6. Funkcie podniku

Gozora, V. (11) hovorí, že každý fungujúci podnik plní počas svojej existencie niekoľko funkcií:

- podnikateľská – základom je sústavné a cieľavedomé využívanie podnikového kapitálu a tvorivého potenciálu na maximalizáciu zisku
- ekonomická – zahŕňa finančnú, zásobovaciu a odbytovú funkciu, poslaním je vyjadriť hmotno-energetické procesy, vyčíslit' finančný výsledok, zabezpečiť podnik hmotnými a finančnými prostriedkami
- biologicko-ekologická – zabezpečuje tvorbu a ochranu životného prostredia, výrobu kvalitných potravín a ekologických výrobkov spotrebného priemyslu
- výrobná – zabezpečuje hlavnú náplň činnosti podniku, podmieňuje aj obsah a rozsah kooperačných a obchodných vzťahov

- organizačná – vyjadruje relatívne stálu činnosť smerujúcu k dosiahnutiu maximálneho stupňa organizačného usporiadania subjektu
- technická – patrí sem zabezpečenie výroby pracovnými silami a hmotným majetkom a to z hľadiska ich kvality a kvalifikácie, zaradenie do organizačných jednotiek tak aby sa dosiahli podnikovo-hospodárske ciele podniku
- vývojová – orientuje sa na modernizáciu výrobnú a materiálno-technickú základne
- sociálna – jej poslaním je zabezpečiť sociálnu efektívnosť výroby, zamestnanosť pracovníkov a vytvárať podmienky na uplatnenie ich rozumových schopností
- samosprávna – prostredníctvom samosprávnych orgánov poslaním tejto funkcie je zabezpečiť autoreguláciu podniku

Uvedené funkcie každý podnik realizuje bez ohľadu na typ a organizačno-právnu formu podnikania. Poradie podnikových funkcií sa mení v závislosti od prostredia a preferencie podnikových cieľov.

Podľa **Bielika, P. (4)** funkcie vo všeobecnosti chápeme ako výrobu výrobkov určených na trh v dostatočnom množstve, s cieľom uspokojovania potrieb zákazníkov. Sú to:

- obchodná - marketing
- inovačná
- zásobovacia
- správna
- ochranná
- riadiaca a organizačná
- výchovná a sociálna

Pinková, D. a Neumanová, A. (20) uvádzajú, že podnikateľské funkcie sú závislé od množiny základných funkcií nižšieho stupňa, medzi ktoré môžeme zaradiť nasledovné činnosti: a) obstarávanie, ktoré tvoria podnikové činnosti zaoberajúce sa nákupom alebo prenájmom podnikových prostriedkov, nákupom materiálu, získavaním a zamestnaním pracovníkov;

b) skladovanie, zahrňujúce činnosti, ktoré sa zaoberajú úschovou prevádzkových prostriedkov, materiálov a skladovaním hotových výrobkov;

c) výrobu, v ktorej sa pretvárajú suroviny a materiály na výrobky podniku, resp. služby;

d) odbyt, tvoria ho tie podnikové činnosti, ktoré sa zaoberajú skúmaním odbytového trhu, jeho ovplyvňovaním a predajom podnikových výrobkov alebo služieb;

e) financovanie je spojovacím článkom medzi odbytom a obstarávaním, lebo predajom výrobkov sa získajú peniaze, ktoré podnik použije na nákup nových vstupov;

f) riadenie, ktoré zahŕňa činnosti, ako sú plánovanie, organizácia a kontrola, tieto ovplyvňujú celý transformačný proces podniku.

1.7. Ciele podniku

Podľa **Bielika, P. (3)** sa cieľom rozumie žiaduci stav, ktorý má byť v určitom čase dosiahnutý a ktorý možno merať príslušnými kvalitatívnymi alebo aj kvantitatívnymi ukazovateľmi. Ekonomické ciele podniku rozdeľuje na:

1. výkonové – obrat, objem, štruktúra a kvalita výroby, výrobná kapacita, objem a štruktúra zásob
2. finančné – finančné zdroje a ich štruktúra, finančné investovanie, likvidita, štruktúra likvidných aktív, rezervy
3. výsledkové – zisk, rentabilita, tržby, produktivita práce, náklady a ich štruktúra

Pinková, D. a Neumanová, A. (20) píšú, že cieľ podniku je veličina budúcnosti. Hovorí o tom, v akom stave sa bude podnik nachádzať, aká bude jeho štruktúra v budúcnosti, resp. aké bude budúce správanie podniku. Vychádzajúc z mechanizmu fungovania trhovej ekonomiky, sa niekoľko rokov za hlavný cieľ podnikov považovala maximalizácia zisku. Uvedený teoretický názor bol neskôr podrobený kritike.

V súčasnom období sa stretávame s názormi, ktoré popierajú jednotnú orientáciu na maximalizáciu zisku a uprednostňujú národohospodárske cieľové zameranie. Odmietajú princíp maximalizácie zisku, pretože daná orientácia nevedie k optimálnemu zabezpečeniu spoločnosti tovarmi a službami. Uprednostňuje sa princíp spoločenskej hospodárnosti, ktorý spočíva v tom, že podnik považuje za prioritné potreby spoločnosti a mieru ich uspokojenia.

Vrcholový cieľ podniku je najdôležitejším vyjadrením stavu podniku v budúcnosti a jeho plnenie sa zabezpečuje prostredníctvom plnenia základných a pomocných cieľov podniku. Základné a pomocné ciele sú podradenými cieľmi vrcholového cieľa podniku. Plnením pomocných cieľov sa plnia základné podnikové ciele a plnením základných cieľov sa plní vrcholový cieľ podniku.

Jedna skupina autorov sa pri vymedzení podnikových cieľov orientovala na ekonomický a druhá časť na sociálny obsah. Ekonomický obsah podnikových cieľov vychádza z predpokladu, že podnik je v prvom rade hospodárska jednotka, a preto musí prednostne plniť ekonomické ciele. Sú to ciele, ktoré sa zameriavajú na kvantitatívne merateľný výsledok

podnikových aktivít, ako sú napr. maximalizácia obratu, tržieb, zníženie nákladov, rast kapitálu podniku a pod.

Množinu ekonomických podnikových cieľov môžeme rozložiť na :

a) výkonové, ktoré v kvantitatívnej forme vyjadrujú objem a parametre podnikových činností.

Patria sem: - objem, štruktúra a kvalita výroby,

- obrat,
- výrobná kapacita,
- objem a štruktúra zásob;

b) finančné, ktoré zobrazujú finančnú situáciu podniku a zaradujeme medzi ne:

- finančné zdroje a ich štruktúru,
- likviditu,
- rezervy,
- štruktúru likvidných aktív,
- finančné investície;

c) výsledkové, ktoré vyjadrujú v hodnotovej forme výsledok podnikovej činnosti. Patria sem:

- rentabilita,
- zisk,
- tržby,
- náklady.

Iní autori kladú väčší dôraz na sociálne ciele. Vychádzajú zo skutočnosti, že podnik je vlastne sociálna jednotka, ktorá sa skladá zo zamestnancov. Sociálne ciele môžeme rozdeliť do dvoch skupín, a to:

1. externé, ktoré sú orientované na spoločnosť a môžeme medzi ne zaradiť:

- uspokojovanie potrieb po verejných statkoch,
- vytváranie pracovných príležitostí,
- predchádzanie škodám na životnom prostredí,
- predchádzanie negatívnym vplyvom v sociálnom prostredí;

2. interné sú zamerané na pracovníkov podniku a s tým úzko súvisí

- mzda,
- vzdelávanie,
- pracovné podmienky,
- poistenie,
- postup v zamestnaní,
- stabilita pracovných miest.

Podľa **Gozoru, V. (11)** podnik sleduje tri základné ciele, ktorých obsah sa mení vplyvom času, spoločenských požiadaviek i zmenou hospodárskeho mechanizmu.

pôvodné	súčasnú
1. dosiahnutie maximálneho zisku	1. dosahovanie zisku pri predchádzajúcom uspokojení požiadaviek trhu
2. zabezpečovanie trvalého ekonomického rozvoja podniku	2. zabezpečovanie trvalého ekonomického rozvoja podniku
3. zabezpečovanie ekonomickej stability	3. aktívnu ekonomickú a sociálnu politikou podporovať prostredie, v ktorom je podnik etablovaný

1. 8. Typy podnikov

Gozora, V. (11) uvádza nasledovné typy podnikov:

1. podľa finančného režimu: - podniky hospodáriace s cieľom dosiahnutia zisku,
 - rozpočtové a príspevkové organizácie,
 - záujmové združenia a neziskové organizácie;
2. podľa výrobného zamerania: - výrobné,
 - výrobnú-úcelové,
 - úcelové;
3. podľa vlastníctva majetku: - štátne,
 - družstevné,
 - súkromné;
4. podľa ekonomickej činnosti: - poľnohospodárske,
 - potravinárske,
 - podniky služieb,
 - vodohospodárske,
 - lesnícke a drevospracujúce;
5. podľa veľkosti: - malé,
 - stredné,
 - veľké;
6. podľa organizačno-právnej formy: - podnik jedného majiteľa: - súkromný,
 - štátny;
 - obchodné spoločnosti: - verejnú obchodnú spoločnosť,

- komanditná spoločnosť,
- spoločnosť s ručením obmedzeným
- akciová spoločnosť,

- družstvá.

Pinková, D. a Neumanová, A. (20) uvádzajú nasledovné typy podnikov:

- podniky kryjúce cudzie potreby,
- podniky kryjúce vlastné potreby.

Podniky, ktoré kryjú cudzie potreby sú, technické, sociálne, hospodárske a ekologické jednotky so samostatným rozhodovaním a vlastným rizikom. Podniky pokrývajúce vlastné potreby sú orientované na konzum, uspokojovanie potrieb svojich členov.

1.9. Majetková a kapitálová vybavenosť podniku

Podľa **Bielika, P. (4)** pre každý podnik je dôležitá tak jeho majetková štruktúra, ako aj jeho kapitálová štruktúra. Majetkovou štruktúrou rozumieme podiel jednotlivých položiek majetku na celkovom majetku, kapitálovou štruktúrou podiel vlastného a cudzieho, dlhodobého a krátkodobého kapitálu na celkovom kapitáli. Majetková štruktúra ovplyvňuje likviditu podniku, t. j. jeho schopnosť premeniť majetok na peniaze potrebné na úhradu krátkodobých dlhov. Rovnako kapitálová štruktúra by mala byť optimálna, čo znamená, že pomer cudzieho kapitálu k vlastnému kapitálu a pomer krátkodobého a dlhodobého kapitálu by mal byť taký, aby celkové náklady na kapitál boli čo najnižšie.

Koščo, T. – Szovics, P. – Šebo, A. – Tóth, M. (16) tvrdia, že majetok podniku zahŕňa všetky jeho aktíva (t. j. neobežné a obežné aktíva). Majetková štruktúra charakterizuje pomer medzi jednotlivými zložkami majetku podniku.

Kapitál podniku sa vo financiách a účtovníctve chápe ako súhrn finančných zdrojov, ktoré sa vynaložili na získanie podnikového majetku (tento majetok finančne kryjú). Kapitálová štruktúra charakterizuje podiely finančných zdrojov, ktoré sú podniku k dispozícii trvale alebo dlhodobo (tzv. konsolidovaných finančných zdrojov).

Pataky, J. – Škorecová, E. (19) vymedzujú majetok ako časť aktív účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, dajú sa oceniť a vykazujú sa v účtovnej závierke a v súvahe.

Pod pojmom kapitál (zdroj) rozumejú prameň (miesto), alebo spôsob získania majetku pre podnikateľskú činnosť. Zdrojom môže byť dodávateľ, štát a jeho inštitúcie, peňažný ústav a iné.

Soukupová, B. – Šlosárová, A. – Baštincová, A. (24) tvrdia, že majetok podniku je ekonomický zdroj ovládaný podnikom, ktorý je výsledkom minulých udalostí, od ktorého sa očakáva, že podniku budú z neho v budúcnosti plynúť ekonomické úžitky.

Bojňanský, J. (7) definuje majetok podniku ako súhrn všetkých nehmotných a hmotných vecí, ktoré má podnik k dispozícii k svojej podnikateľskej činnosti. Popri majetku v jeho konkrétnych formách sú nemenej dôležitou otázkou zdroje krytia, resp. financovania tohto majetku. V ekonomickej terminológii zdroje krytia označujeme pojmom kapitál. Zdroje krytia majetku vyjadrujú vlastnícky vzťah účtovnej jednotky k jednotlivým druhom majetku, prípadne aj účelovosť resp. časovosť použitia tohto majetku.

Soukupová, B. (23) člení majetok podniku na:

1. investičný: a) hmotný majetok
 - b) nehmotný majetok
 - c) finančné investície
2. obežný majetok: a) zásoby
 - b) pohľadávky
 - c) cenné papiere obchodovateľné
 - d) peňažné prostriedky

Zdroje majetku rozdeľuje na:

1. vlastné zdroje: - základné imanie
 - fondy kapitálové
 - fondy ziskové
 - nerozdelený zisk min. rokov
 - zisk bežného obdobia
2. cudzie zdroje: a) dlhodobé záväzky: - rezervy
 - bankové úvery
 - ostatné dlhodobé záväzky
 - b) krátkodobé záväzky: - bežné bankové úvery a iné finančné výpomoci
 - záväzky voči dodávateľom
 - záväzky voči zamestnancom a spoločníkom
 - záväzky voči finančným orgánom
 - záväzky zo sociálneho zabezpečenia

Doležal, J. – Fireš, B. a Míková, M. (9) všeobecne vymedzujú vlastné imanie podniku ako nárok (podiel) vlastníkov na celkových aktívach podniku.

Bežne zahŕňa tieto položky: - základný kapitál (základné imanie)

- emisné ážio

- nerozdelený zisk, ktorý je podľa konkrétnej právnej úpravy vyčíslený buď v celkovej sume alebo v rôznych formách jeho pridelenia rezervným fondom, zostávajúca časť nerozdeleného zisku potom predstavuje tu jeho časť, ktorá nebola účelovo pridelená.

Súčet uvedených položiek sa považuje za priamy spôsob zistenia vlastného imania. Údaje o jeho jednotlivých položkách predstavujú pre externých užívateľov dôležité informácie o právnych a iných obmedzeniach podniku pri rozdeľovaní, resp. pri inom použití vlastného imania.

Fetisová, E. a kol. (10) charakterizujú kapitálovú štruktúru ako štruktúru dlhodobého kapitálu, ktorý financuje majetok dlhodobo viazaný v podniku. Jednotlivé zložky kapitálu majú rôznu cenu, t. j. treba vynaložiť rozdielne výdavky na získanie a udržanie jednotlivých zložiek kapitálu v podniku. Štruktúru kapitálu, ktorá zabezpečuje podniku minimálnu priemernú cenu kapitálu, možno nazvať optimálnou.

1.10. Oceňovanie, odpisovanie a opotrebovanie majetku podniku

Koščo, T. – Szovics, P. – Šebo, A. – Tóth, M. (16) tvrdia, že na oceňovanie majetku sa v zásade používajú tri druhy cien:

- a) obstarávacie ceny – ceny, za ktoré sa príslušné zložky majetku nakúpili; pri dlhodobom hmotnom majetku zahŕňajú náklady, ktoré bolo potrebné vynaložiť do doby uvedenia príslušného majetku do prevádzky (napr. dopravné, daň z darovania a i.),
- b) vlastné náklady – pri zložkách majetku, ktoré získal podnik vlastnou činnosťou (najmä nedokončené a hotové výrobky na sklade, ale aj zložky dlhodobého hmotného majetku),
- c) reprodukčné ceny – ceny, za ktoré by bolo možné príslušný majetok nakúpiť v momente oceňovania, používajú sa najmä na oceňovanie majetku vkladaného spoločníkmi do podniku ako nepeňažný vklad, ale aj na ocenenie majetku, ktorý získal podnik darovaním a i.

Soukupová, B. – Šlosárová, A. – Baštincová, A. (24) píše, že oceňovanie je spôsob vyjadrovania jednotlivých súčastí majetku a záväzkov v peňažných jednotkách (cenách). Objektom oceňovania môžu byť jednotlivé súčasti majetku a záväzkov podniku alebo podnik ako celok. V prvom prípade hovoríme o individuálnom ocenení, v druhom prípade o celkovom ocenení.

Oceňovanie má dôležitú úlohu pri účtovaní o jednotlivých zmenách majetku a záväzkov počas účtovného obdobia, ako aj pri vykazovaní stavu majetku, záväzkov a vlastného imania a zisťovaní výsledku hospodárenia. V súvislosti s tým môžeme rozlíšiť oceňovanie ku:

- dňu uskutočnenia účtovného prípadu, t. j. keď účtovný prípad vznikne
- dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka
- k inému dňu účtovného obdobia.

Podľa **Vlachynského, K. a kol. (27)** je oceňovanie je peňažným vyjadrením hodnoty majetku, ktoré nám poukazuje na reálny obraz o celkovej hodnote majetku, o jeho majetkovej štruktúre a o finančných výsledkoch jeho činnosti. Oceňovanie zahŕňa dva problémové okruhy: - oceňovanie jednotlivých zložiek majetku,

- oceňovanie podniku ako celku.

Pri oceňovaní jednotlivých zložiek majetku sa pre rôzne účely uplatňujú rôzne ceny:

1. ceny obstarania – sú to ceny, za ktoré podnik získal jednotlivé zložky majetku,
2. reprodukčné ceny – vyjadrujú ceny, za ktoré by bolo možné príslušnú zložku majetku nadobudnúť v momente oceňovania,
3. zostatkové ceny – berú do úvahy stupeň opotrebenia majetku v momente oceňovania,
4. trhové ceny – sú ceny, za ktoré je možné príslušnú zložku majetku v danom momente kúpiť a predáť,
5. výnosové ceny – sú ceny, ktoré sa získajú kapitalizovaním budúcich výnosov pri použití istej úrokovej miery.

Oceňovanie podniku ako celku sa vždy uskutočňuje na konkrétny účel. Impulzom môžu byť vnútorné potreby podniku, resp. jeho časti, rozhodovanie o fúzii, sanácii alebo o konkurze, prijatie alebo odchod spoločníka, získanie ďalšieho kapitálu, uvedenie podnikových akcií na burzu a i.

Súčasná odpisová prax používa na oceňovanie majetku tzv. vstupnú cenu. Rozumieme ňou:

- obstarávaciu cenu za predpokladu, že podnik príslušný majetok obstaral za odplatu,
- vlastné náklady za predpokladu, že podnik príslušný majetok vyrobil vo vlastnej réžii,
- reprodukčnú cenu za predpokladu, že pre príslušný majetok podniku nemá obstarávaciu cenu.

Podľa **Soukupovej, B. (23)** oceňovaním rozumieme spôsob vyjadrovania jednotlivých zložiek majetku v peňažných jednotkách. Objektom oceňovania môžu byť jednotlivé súčasti majetku alebo podnik ako celok. V prvom prípade hovoríme o individuálnom ocenení, v druhom prípade o celkovom ocenení.

Cena je objektívna miera hospodárskych hodnôt, sprostredkujúca výmenu statkov, alebo inak povedané, cena je hodnota statkov vyjadrená v peniazoch.

Oceňovanie hrá dôležitú úlohu pri účtovaní o jednotlivých zmenách majetku a záväzkov, v kalkuláciách, pri zostavovaní súvahy a vyčíslení hospodárskeho výsledku vo výkaze ziskov a strát. V súvislosti s tým, môžeme rozlíšiť tieto účely oceňovania:

- oceňovanie pri obstarávaní hospodárskych prostriedkov
- oceňovanie podnikových výkonov určených pre trh
- oceňovanie v účtovníctve z hľadiska: a) vykázania stavu majetku
b) vykázania hospodárskeho výsledku
- oceňovanie pre potreby zdaňovania

Za oceňovacie veličiny pokladá rôzne druhy cien, ktoré sa z hľadiska času delia na:

- a) ceny minulosti (historické): - cena obstarania
 - obstarávacia cena
 - cena výrobná
 - vlastné náklady
- b) ceny prítomnosti (denné): - cena trhovú
 - cena reprodukčná
 - cena kurzová
 - cena nominálna
- c) ceny budúcnosti (vopred stanovené): - plánovaná trhovú cena
 - plánovaná cena výrobná
 - plánované vlastné náklady
 - prípadne výnosová cena

Podľa **Sedláčka, J. a kol. (21)** je oceňovanie metodický prostriedok, prostredníctvom ktorého transformujeme naturálne ukazovatele na peňažné. Pri oceňovaní možno voliť rôzne prístupy v závislosti od sledovaného cieľa, od objektívnych podmienok, daných trhovými vzťahmi, od záväznosti predpisov pre oceňovanie, od subjektívneho hodnotenia a pod. V teórii účtovníctva sú rozpracované oceňovacie zásady, princípy, metódy a veličiny, ktoré sa uplatňujú pri oceňovaní. Výsledkom oceňovania je peňažné vyjadrenie konkrétnej súčasti majetku. Pre účtovníctvo má oceňovanie osobitný význam, pretože priamo súvisí so všetkými

ostatnými metodickými prostriedkami. Z hľadiska potrieb účtovníctva ako prostriedku dorozumenia sa medzi subjektmi, ktoré sú užívateľmi jeho výstupov, je dôležité stanoviť pravidlá oceňovania a postupy umožňujúce porovnateľnosť cien, čo do ich obsahu, a to nielen na úrovni účtovnej jednotky, ale i postupne na úrovni medzinárodných spoločností, ktoré vstupujú do stále užších ekonomických kontaktov.

Podľa **Fetisovej, E. a kol. (10)** sú v podmienkach trhovej ekonomiky rozpracované rozličné odpisové metódy:

- rovnomerné (lineárne) – zabezpečujú počas celej životnosti dlhodobého hmotného majetku ročnú sumu odpisov v rovnakej výške
- progresívne – zabezpečujú v jednotlivých rokoch nerovnakú výšku odpisov, ktorá s postupujúcou životnosťou rastie
- degresívne – zabezpečujú v jednotlivých rokoch životnosti nerovnakú výšku odpisov, tá však s postupujúcou životnosťou klesá
- nerovnomerné (stupňovité)

Koščo, T. – Szovics, P. – Šebo, A. – Tóth, M. (16) tvrdia, že odpisy nepredstavujú pre podnik novovytvorené zdroje financovania, ale sú peňažným vyjadrením opotrebovania dlhodobého majetku v priebehu príslušného obdobia, za ktoré sa zúčtujú do nákladov. Prenesenú hodnotu dlhodobého majetku na vyrábané výrobky od začiatku jeho používania až po súčasnosť, resp. sumu kumulovaných odpisov vyjadrujeme pojmom oprávky.

Odpisy sú pre podnik aj významnou nákladovou položkou, ktorá ovplyvňuje výšku celkových nákladov, a tým aj výšku cien a dosiahnutého zisku.

Odpisová metóda je postup, akým podnik zúčtováva vstupnú cenu hmotného a nehmotného dlhodobého majetku do nákladov. V podmienkach trhového hospodárstva sú rozpracované a využívajú sa rôzne odpisové metódy. Najčastejšie ide o tieto:

1. metóda rovnomerného odpisovania
2. degresívne metódy: - zostatková
 - kumulatívna
 - holandská
3. progresívna metóda

Podľa **Bielika, P. (4)** je opotrebovanie proces zmien jeho vlastností, v dôsledku čoho stráca schopnosť plniť svoju produkčnú funkciu alebo je majetok plní nedokonale s vyššími nákladmi, ako je v podnikateľskej sfére nevyhnutné. Poznáme dva druhy opotrebovania dlhodobého majetku:

1. fyzické – vzniká predovšetkým v dôsledku jeho používania, ale aj v dôsledku vplyvu prostredia. Medzi rozhodujúce formy fyzického opotrebovania môžeme zaradiť bežné opotrebovanie z dôvodu využitia majetku, poškodenie majetku, znehodnotenie živelnými pohromami. Fyzické opotrebovanie sa prejavuje v dvoch formách:

- a) aktívne – v dôsledku používania majetku v transformačnom procese, jeho veľkosť je závislá od času a intenzity používania dlhodobého majetku,
- b) pasívne – v dôsledku pôsobenia prírodných, klimatických a iných vplyvov. Podniky môžu túto formu obmedzovať lepším časovým využívaním a starostlivosťou.

2. morálne – vzniká v dôsledku rastu produktivity práce a tým znižovaním nákladov a cien dlhodobého majetku, tiež výrobou dokonalejšieho, výkonnejšieho dlhodobého majetku v dôsledku vedecko-technického pokroku, rozvoja techniky a pod.

1.11. Finančno-ekonomická analýza podniku

Podľa **Vlachynského, K. a kol. (27)** umožňuje finančná analýza odhaliť silné a slabé miesta podniku, je prostriedkom diagnostikovania jeho „zdravia“ a podnikového manažmentu, poskytuje informácie zásadného významu.

Možno ju koncipovať ako:

- a) retrospektívnu – snažíme sa vysvetliť súčasný stav, analyzovať existujúcu finančnú situáciu pomocou pohľadu do minulosti. Jej hlavnou úlohou je identifikovať determinujúce činitele.
- b) perspektívnu – vývoj finančnej situácie podniku sa usilujeme predikovať. Je pre ňu príznačný pohľad do budúcnosti.

Higgins, R. C. (14) píše, že kvalifikovaná finančná analýza je dôležitá pre široký okruh ľudí, ako investorov, úverových a administratívnych pracovníkov. Nikde však nemá väčšiu dôležitosť ako v obchodnej spoločnosti. Nevšímajúc si funkčnú špecializáciu alebo veľkosť spoločnosti, jej manažéri, ktorí sú v tomto smere kvalifikovaní, sú schopní diagnostikovať neduhy spoločnosti, predpisovať užitočné lieky a predvídať finančné dôsledky svojich akcií.

Zalai, K. a kol. (28) píše, že finančno-ekonomická analýza je materiál, ktorý rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za analyzované obdobie, identifikuje a kvantifikuje okolnosti (činitele), ktoré ich determinovali, doterajší vývoj a dosiahnuté výsledky prologuje do budúcnosti a všetko to komprimuje do návrhu opatrení, ktorých realizácia má zabezpečiť dosiahnutie podnikových cieľov.

Alexy, J. (1) píše, že analýza podnikovej činnosti je mnohotvárna a rôznorodá, zahŕňa poznávanie zložitých javov a procesov, ktoré sa odohrávajú v transformačnom procese. Tvorí

nástroj skúmania a hodnotenia týchto procesov, najmä podmienok, za akých prebiehajú, ako i skúmanie vplyvov a príčinných súvislostí, ktoré tu pôsobia. Účinný spôsob analýzy činnosti predpokladá iniciatívny a diferencovaný prístup, vychádzajúci z konkrétnych podmienok a sledovaných cieľov.

Podľa **Sedláka, M. a kol. (22)** sa finančná analýza sústreďuje na rozbor finančných zdrojov podniku, na spôsoby ich získavania a použitia, na výsledky finančného hospodárenia, na rozbor rezerv a možné spôsoby ich využitia. Základný význam má interná finančná analýza. Vykonáva sa pre potreby operatívneho riadenia transformačného procesu, ako nevyhnutný článok formovania a realizácie celkovej finančnej politiky podniku. Nemenej dôležitá je aj externá finančná analýza, ktorú vykonávajú na základe dostupných údajov subjekty, ktoré sú s podnikom v styku – jeho veritelia, dodávatelia, potenciálni investori.

Bielik, P. a kol. (5) píše, že finančná analýza je jednou z najdôležitejších súčastí finančného riadenia podniku. Umožňuje podnikovému manažmentu získavať spätnú väzbu medzi predpokladanými efektmi riadiacich zásahov a realitou.

Podľa **Gurčíka, E. (13)** by sme finančnú analýzu z čisto sémantického hľadiska mohli definovať ako rozbor údajov, ktorých prvotným a hlavným zdrojom je finančné účtovníctvo. Finančná analýza poskytuje syntetický obraz o finančnej výkonnosti podniku. Jej podstata v užšom poňatí spočíva v hodnotení stavu a vývoja finančnej situácie podniku na základe rozboru účtovných výkazov.

Progresívny prístup finančného manažmentu nevyžaduje len analyzovať, ale aj predvídať finančnú situáciu podniku. Z tohto aspektu hovoríme o:

- finančnej analýze „ex post“ – hodnotí súčasnú a predchádzajúcu (minulú) finančnú situáciu
- finančnej analýze „ex ante“ – je nositeľom prognózovaných finančno-ekonomických výsledkov podniku v budúcnosti

Fetisová, E. a kol. (10) píšú, že finančná analýza podniku je jedným zo strategických a operatívnych nástrojov v rukách finančného manažmentu. Svojou povahou postihuje všetky činnosti, pri ktorých sú sprievodným tokom financie.

Podľa **Doležala, J. – Fireša, B. a Míkovej, M. (9)** by finančná analýza mala zobrazit' nielen uplynulý vývoj finančnej situácie a finančného hospodárenia podniku a určiť príčiny zlepšenia alebo zhoršenia, ale tiež prispieť k voľbe najvhodnejších smerov ďalšieho vývoja činnosti podniku.

Cieľ finančnej analýzy

Bielik, P. a kol. (5) tvrdí, že cieľom finančnej analýzy je:

- uskutočniť prostredníctvom špeciálnych metodických postupov diagnózu finančného plánovania,
- odhalenie „úzkych ciest“, „porúch“ v ekonomickom správaní sa podnikateľského subjektu v čase, keď je ešte možné adekvátnymi opatreniami zvrátiť nepriaznivý stav a iniciovať pozitívne rozvojové tendencie,
- komplexne komparovať všetky najdôležitejšie zložky, ktoré sú určujúce pre zdravý vývoj finančnej situácie podniku predovšetkým:
 - likviditu,
 - ziskovosť,
 - zhodnotenie kapitálových zdrojov a tendencií ich vývoja.

Podľa **Alexyho, J. (1)** z hľadiska časového možno finančnú analýzu zamerať na:

- skúmanie súčasnej situácie
- skúmanie súčasnosti a minulosti, ide o analýzu ex post
- skúmanie súčasnosti, minulosti a odhad do budúcnosti, analýza ex ante.

Podľa **Gurčika, Ľ. (13)** úlohou je objasniť číselné údaje získané z účtovnej závierky a pre rôznych záujemcov tak poskytnúť základnú charakteristiku efektívnosti finančného hospodárenia podniku, t. j. určiť, či je podnik spravovaný podľa zásad zdravého a racionálneho podnikania.

Kráľovič, J. a Vlachynský, K. (17) tvrdia, že cieľom finančnej analýzy je zhodnotiť finančnú situáciu (finančné zdravie) podniku a precizovať príčiny, ktoré ju ovplyvnili. Snahou je pritom vyjadriť pokiaľ možno komplexne finančnú situáciu podniku, t. j. určiť všetky činitele, ktoré determinovali finančné zdravie podniku.

Fázy finančnej analýzy

Zalai, K. a kol. (28) hovoria, že postup finančnej analýzy pozostáva z týchto logicky a chronologicky súvisiacich a nadväzujúcich etáp:

1. vypočítajú sa finančné pomerové ukazovatele za analyzovaný podnik,
2. podnikové ukazovatele sa porovnajú s priemernými ukazovateľmi za príslušný odbor podnikania,
3. skúma sa vývoj podnikových ukazovateľov v čase,
4. analyzujú sa vzájomné vzťahy medzi pomerovými finančnými ukazovateľmi.

Podľa **Sedlák, M. a kol. (22)** sa finančná analýza vždy vykonáva s istým zámerom pre konkrétneho užívateľa. Podľa toho sa volí jej zameranie, objekt záujmu a rozsah. Bez ohľadu

na zameranie, objekt a rozsah má proces vykonávania finančnej analýzy isté všeobecne rešpektované postupy, fázy:

1. sústredenie východiskových údajov – má pre spoľahlivosť analýzy rozhodujúci význam. Len z vecne správnych údajov možno konštruovať ukazovatele charakterizujúce skutočný priebeh transformačného procesu. Pre internú aj externú finančnú analýzu sú rozhodujúcim zdrojom údajov účtovné výkazy, a to súvaha, výkaz ziskov a strát a prehľad o peňažných prúdoch (výkaz cash flow).

2. konštruovanie a výpočet pomerových finančných ukazovateľov – má za cieľ kvantitatívne vyjadriť základné vzťahy medzi sústredenými údajmi tak, aby čo najjasnejšie charakterizovali stav a vývoj finančných procesov a výsledkov podniku.

3. porovnanie ukazovateľov so zvoleným základom – bežné je používanie troch porovnávacích základov:

- porovnávanie skutočných ukazovateľov s ukazovateľmi predpokladanými vo finančnom pláne podniku
- porovnávanie s rovnakými podnikovými ukazovateľmi z predchádzajúcich období
- porovnávanie podnikových ukazovateľov s priemernými ukazovateľmi dosahovanými súborom podnikov v danom odbore podnikania

4. vyhodnotenie výsledkov a návrh opatrení – je záverečnou a pritom najdôležitejšou fázou každej finančnej analýzy.

Bielik, P. a kol. (5) tvrdí, že finančná analýza je systémový postup, ktorý možno rozdeliť do nasledovných troch základných fáz:

1. analýza finančnej nerovnováhy podniku – zisťuje sa prostredníctvom sústavy syntetických ukazovateľov, ktoré umožňujú indikovať základné poznatky vo finančnom hospodárení podniku. Predstavuje určenie „diagnózy“ stavu finančnej situácie firmy.
2. rozbor prípadných porúch zistených vo finančnom hospodárení podniku – v rámci tejto fázy sa realizuje hlbší rozbor porúch zistených v rámci 1. fázy. Tiež využíva osvedčenú sústavu ukazovateľov umožňujúcich realizáciu takto cielenej analýzy. Je to fáza rozboru príčin zistených porúch.
3. je fázou určenia príčin zisteného stavu finančného hospodárenia ako aj určenia prípadného ďalšieho vývoja za predpokladu, že sa neprijmú adekvátne opatrenia na eliminovanie negatívnych dopadov takéhoto vývoja.

Ukazovatele finančnej analýzy

Podľa **Gurčíka, E. (13)** medzi najdôležitejšie ukazovatele patria:

- ukazovatele likvidity
- ukazovatele aktivity
- ukazovatele rentability
- ukazovatele zadĺženosti
- ukazovatele trhovej hodnoty

Zalai, K. a kol. (28) na deskripciu finančnej situácie používa relatívne (pomerové) ukazovatele, ktoré umožňujú porovnávať analyzovaný podnik s inými podnikmi, resp. s ukazovateľmi za príslušný odbor.

Informácie finančnej analýzy

Gurčík, E. (12) tvrdí, že informácie potrebné pre vypracovanie analýzy o finančnom stave podniku môžeme v zásade rozdeliť na dve skupiny:

- a) externé – sem patria informácie typu oficiálnych správ Štatistického úradu SR, rezortné správy hodnotiace hospodársko-ekonomickú situáciu podnikov, výhľadové plány, záväzné rezortné smernice
- b) interné – by sme ďalej mohli členiť na finančné a nefinančné, pre potreby analýzy sú rozhodujúce finančné informácie, ich hlavným zdrojom je vnútro podniková evidencia a vnútro podnikové výkazníctvo

Podľa **Alexyho, J. (1)** každá analýza vychádza z vymedzenia cieľa, na ktorý sa viažu príslušné podklady a pramene informácií. Preto jeden z prvých krokov analýzy je zber informácií a ich spracovanie. Zhromažďovanie informácií začína vymedzením požiadaviek na vstupné informácie. Sú v každom konkrétnom prípade svojrázne a vychádzajú so zamerania analýzy. Napriek tejto skutočnosti treba zvýrazniť všeobecné požiadavky na vstupné informácie a vstupný informačný tok, aby sa dosiahla kvalita informácií.

Tieto požiadavky tvoria: - objektivnosť, reálnosť a presnosť informácií,
- úplnosť, jednotnosť a prehľadnosť informácií,
- dostupnosť a vypovedajúca schopnosť informácií.

Kráľovič, J. a Vlachynský, K. (17) tvrdia, že hlavným zdrojom informácií pre finančnú analýzu sú výkazy tvoriace účtovnú uzávierku podniku. V sústave podvojného účtovníctva v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov má účtovná závierka tieto súčasti:

- výkaz ziskov a strát
- súvaha

- poznámky.

Ďalším nemenej významným informačným zdrojom je Prehľad peňažných tokov.

Podľa **Miklovičovej, J. (18)** sú peňažné toky uvedené vo výkaze Cash flow. Cash flow predstavuje sledovanie peňažných príjmov a peňažných výdavkov, pričom dôležitý je rozdiel medzi nimi (saldo).

Metódy finančnej analýzy

Bielik, P. – Gurčík, E. a Gajdoš, I. (6) medzi základné vedecké metódy poznania používané vo finančnej analýze zaraďujú analýzu a syntézu.

Analýza predstavuje myšlienkový postup skúmania, pri ktorom dochádza k rozkladu, k rozčleneniu celku na dielčie časti. Odhaľuje štruktúru vecí alebo javu a vzťahy medzi jednotlivými dielčiami časťami celku.

Syntéza predstavuje myšlienkový postup skúmania, pri ktorom dochádza k zhrnutiu, k zjednoteniu poznatkov, k poznaniu javu ako jednotného celku.

Podľa **Alexyho, J. (1)** na uplatnenie modelovej techniky a nových tendencií vo finančnej analýze sa používajú špeciálne metódy, ktoré predstavujú aplikáciu metód modifikovaných na objekt a cieľ skúmania. K nim patria metódy :

- štatistické,
- grafické,
- výberové.

Podľa **Král'oviča, J. a Vlachynského, K. (17)** základnou metódou sú pomerové finančné ukazovatele. Sú hlavným nástrojom na stanovenie výkonnosti a stability podniku. Súbor ukazovateľov môžeme rozdeliť do týchto skupín:

- ukazovatele rentability
- ukazovatele likvidity
- ukazovatele zadlženosti
- ukazovatele aktivity
- ukazovatele trhovej hodnoty.

Špecifickou skupinou pomerových finančných ukazovateľov sú ukazovatele, ktoré sú výsledkom percentuálneho rozboru výkazu ziskov a strát a súvahy. Podstata spočíva v tom, že jednotlivé položky výkazu ziskov a strát sa dávajú do pomeru s celkovými tržbami a položky súvahy s celkovými aktívami. Takto vypočítané ukazovatele umožňujú hodnotiť štruktúru nákladov a podiel jednotlivých položiek na tvorbu výnosov, resp. štruktúru aktív a zdrojov ich krytia.

Formy prístupov k finančnej analýze

Podľa **Alexyho, J. (1)** úsilie chápať a riešiť problémy čo najúplnejšie a hľadať čo najobjektívnejší prístup ku skúmaniu objektov nie je ani v teórii, ani v praxi nové. Postupne sa prekonávali bariéry, k čomu výrazne prispeli technické prostriedky. Z rôznych hľadísk sa rozlišujú dva základné prístupy k finančnej analýze:

1. fundamentálna analýza – uskutočňuje rozbor založený na vzájomných súvislostiach medzi ekonomickými a mimoekonomickými javmi, spracováva teda skôr údaje kvalitatívnej povahy, kvantitatívne informácie využíva vez algoritmizovaných postupov;
2. technická analýza – sa opiera o použitie algoritmizovaných metód ku kvantitatívnemu spracovaniu dát s následným kvalitatívnym posúdením výsledkov.

Zásady finančnej analýzy

Podľa **Bielika, P. a kol. (5)** ide o tieto zásady:

- zásada úplnosti a pravdivosti
- zásada správnosti oceňovania, postupov odpisovania
- zásada náležitosti výročnej správy
- zásada opatrnosti vykazovania majetku
- zásada nepretržitosti existencie podniku

Alexy, J. (1) tvrdí, že napriek osobitostiam uskutočňovanej finančnej analýzy v každom podnikateľskom subjekte treba načrtnúť spoločné zásady analýzy, ktoré vedú k ekonomicky účinnejšej činnosti.

Za významné treba považovať: - cieľovosť,

- komplexnosť,
- konkrétnosť,
- objektivnosť a kritičnosť,
- systematickosť.

Interpretácia výsledkov finančnej analýzy

Bielik, P. a kol. (5) tvrdí, že interpretácia výsledkov analýzy má zmysel len vtedy, ak zoberieme do úvahy fakt, že podnikateľská činnosť sa realizuje v reálnom čase a že táto činnosť je cieľavedome usmerňovaná s ohľadom na čas a priestor. Ďalej si treba uvedomiť, že podnik, ktorý hodnotíme, nepredstavuje izolovanú jednotku, ale jeden z mnohých prvkov zložitého systému trhových vzťahov. Z toho nám potom vyplýva, že je nevyhnutné analytickú činnosť vyhodnocovať minimálne v nasledovných štyroch rovinách: v rovine priestoru, času, plánovania a v rovine doterajších expertných skúseností analytika.

2 Cieľ práce

Hospodárska prosperita podnikovej základne je determinovaná nositeľmi podnikateľského riadenia. Od profesijnej úrovne manažérov závisí ekonomická efektívnosť vstupov vo výrobnom procese, úspešnosť predaja výrobkov a ekonomická úroveň podniku. Manažér potrebuje množstvo údajov pre vytvorenie si obrazu svojej spoločnosti tak, aby mohol prostredníctvom získaných informácií správne rozhodnúť a zvoliť správnu stratégiu. Proces tvorby informácie začína zbieraním niektorých typov údajov. Poskytované informácie slúžia na oboznámenie manažérov o množstve a kvalite surovín, o výrobných a technologických postupoch, finančnom a pracovnom zabezpečení výrobného procesu.

Analyzovaným subjektom je Poľnohospodárske družstvo Kozárovce počas obdobia štyroch rokov 2003 – 2006.

Hlavným cieľom tejto práce je:

- posúdenie ekonomickej situácie podniku prostredníctvom finančno-ekonomickej analýzy, čiže komplexné zhodnotenie súčasnej finančnej, majetkovej a kapitálovej štruktúry spoločnosti na základe dôkladnej analýzy jednotlivých zložiek vlastného a cudzieho kapitálu, prostredníctvom pomerových ukazovateľov,
- zhodnotenie dosiahnutých výsledkov a odhalenie silných a slabých stránok v majetkovej a kapitálovej štruktúre, poukázať na hlavné problémy vyplývajúce z výsledkov uskutočnenej analýzy, posúdenie trendov vo vývoji jednotlivých ukazovateľov. Je potrebné zadefinovať aj príčiny prípadných nepriaznivých výsledkov jednotlivých ukazovateľov,
- navrhnutie opatrení, ktoré by eliminovali slabé stránky a umožnili využiť silné stránky na zlepšenie budúcej situácie spoločnosti.

Na zrealizovanie stanovených cieľov je potrebné množstvo informácií a podkladových údajov. Podkladmi pre túto prácu sú výkazy, ktoré tvoria účtovnú závierku podniku, čiže Súvaha v plnom rozsahu a Výkaz ziskov a strát za obdobie rokov 2003 – 2006.

V tejto diplomovej práci ide predovšetkým o overenie a využitie teoretických poznatkov nadobudnutých počas štúdia a o ich následnú aplikáciu v praxi. Vyhodnotením zistených výsledkov chceme poukázať na možné vplyvy, ktoré danú situáciu spôsobili a navrhnúť opatrenia na zlepšenie finančnej a ekonomickej situácie podniku.

3 Metodika práce

3. 1. Finančná analýza

Finančná analýza je súbor metód, ktoré umožňujú určovať relatívne postavenie firmy v spoločnosti a pomocou súboru indikátorov vykonať jej hodnotenie voči ostatným organizáciám. Hlavným nástrojom je konštrukcia a následná interpretácia pomerových ukazovateľov. Východiskovými údajmi pre analýzu sú účtovné finančné výkazy, súvaha a výsledovka.

Súvaha

Vyjadruje stav majetku podľa druhov a zdrojov krytia k určitému okamžiku a umožňuje hodnotiť štruktúru zdrojov a štruktúru majetku, ktorým podnik disponuje.

Horizontálna analýza súvahy dáva obraz o vývoji podnikového majetku (aktív), respektíve jeho finančných zdrojov (pasív). Vypovedá o objemových zmenách, ale tiež o ich dynamike. Tento typ analýzy je možné rozčleniť do úrovne jednotlivých položiek, alebo skupín. Najčastejšie používanou metódou je „zlaté bilančné pravidlo“ (obr. 1).

Obrázok 1: Grafické znázornenie zlatého bilančného pravidla

Aktíva	Súvaha	Pasíva	Aktíva	Súvaha	Pasíva
Neobežný majetok + dlhodobé pohľadávky	Dlhodobé zdroje		Neobežný majetok + dlhodobé pohľadávky	Dlhodobé zdroje	
	čistý pracovný kapitál			nekrytý dlh	
Obežný majetok bez dlhodobých pohľadávok	Krátkodobý cudzie zdroje		Obežný majetok bez dlhodobých pohľadávok	Krátkodobé cudzie zdroje	
Prekapitalizovaný stav			Podkapitalizovaný stav		

Vertikálna analýza súvahy umožňuje spoznať a následne hodnotiť adekvátnosť štruktúry majetku a zdrojov jeho krytia, využitie jednotlivých druhov majetku, výnosnosť kapitálových položiek.

Obrázok 2: Súvaha (skrátená schematická verzia)

strana aktív	strana pasív
neobežný majetok - dlhodobý nehmotný majetok - dlhodobý hmotný majetok - dlhodobý finančný majetok	dlhodobé zdroje - základné imanie - kapitálové fondy - fondy zo zisku - výsledok hospodárenia minulých rokov - výsledok hospodárenia za účtovné obdobie - dlhodobé záväzky - dlhodobé úvery
obežný majetok - zásoby - dlhodobé pohľadávky - krátkodobé pohľadávky - finančné účty	krátkodobé cudzie zdroje - krátkodobé záväzky - bežné úvery - krátkodobé finančné výpomoci
časové rozlíšenie - náklady budúcich období - príjmy budúcich období	časové rozlíšenie - výdavky budúcich období - výnosy budúcich období

Výkaz ziskov a strát

Tento výkaz nazývame aj výsledovka. Zachytáva výnosy a náklady podniku v súlade s aktuálnym princípom účtovníctva (keď výnosy v súlade s platnými predpismi vznikli a náklady sa vynaložili), bez ohľadu na to, či v danom období ich ekvivalent v peňažnej forme do podniku prišiel, alebo z podniku odišiel. V predpísanej podobe má stupňovitú formu. Dáva podrobný prehľad o tom, z čoho sa skladajú výnosy a náklady a o jednotlivých druhoch hospodárskeho výsledku.

Obrázok 3: Výkaz ziskov a strát (skrátená schematická verzia)

obchodná činnosť
+ tržby za predaj tovaru
- náklady vynaložené na predaný tovar
obchodná marža

výrobná činnosť

- + tržba za predaj vlastných výrobkov a služieb
- +/- zmena stavu vnútroorganizačných zásob
- + aktivácia
- výrobná spotreba

pridaná hodnota

- + ďalšie výnosy hospodárskej činnosti
- ďalšie náklady hospodárskej činnosti

*** výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti**

finančná činnosť

- + finančné výnosy
- finančné náklady

*** výsledok hospodárenia z finančnej činnosti**

- daň z príjmov za bežnú činnosť

**** výsledok hospodárenia z bežnej činnosti**

mimoriadna činnosť

- + mimoriadne výnosy
- mimoriadne náklady
- daň z príjmov z mimoriadnej činnosti

*** výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti**

***** výsledok hospodárenia za účtovné obdobie**

Cash flow

Cash-flow alebo peňažné toky je rozdiel medzi bežnými príjmami a bežnými výdavkami podniku za určité časové obdobie. Cash-flow si firma musí pozorne plánovať a sledovať, inak sa môže dostať do vážnych finančných problémov, hoci je celková bilancia firmy dobrá.

V diplomovej práci využijeme výpočet:

1. Cash flow 1 =+ výsledok hospodárenia podniku po zdanení

- + odpisy
- zmena stavu časovo rozlíšených aktív
- + zmena stavu časovo rozlíšených pasív
- + zmena stavu rezerv

2. Cash flow 2 =+ cash flow 1

- zmena stavu zásob

3. Cash flow 3 =+ cash flow 2

- zmena stavu krátkodobých pohľadávok

4. Cash flow 4 =+ cash flow 3

+ zmena stavu krátkodobých záväzkov

5. net cash flow

A/ Cash flow z hospodárskej činnosti (CFHČ):

+ výsledok hospodárenia podniku po zdanení

+ odpisy

+ zvýšenie - pokles stavu rezerv

+ pokles - zvýšenie časovo rozlíšené aktíva

+ zvýšenie - pokles časovo rozlíšené pasíva

+ zvýšenie - pokles stavu krátkodobých záväzkov

+ pokles - zvýšenie stavu krátkodobých pohľadávok

+ pokles - zvýšenie stavu zásob

+ pokles - zvýšenie stavu krátkodobého finančného majetku

B/ Cash flow z investičnej činnosti (CFIČ):

+ pokles - zvýšenie stavu dlhodobého majetku

(rozdiel v zostatkovej cene + odpisy)

+ pokles - zvýšenie stavu dlhodobého finančného majetku

C/ Cash flow z finančnej činnosti (CFFČ):

+ pokles - zvýšenie stavu pohľadávok za upísané vlastné imanie

+ pokles - zvýšenie stavu dlhodobých pohľadávok

+ zvýšenie - pokles stavu dlhodobých záväzkov

+ zvýšenie - pokles stavu krátkodobých bankových úverov a finančných výpomocí

+ zvýšenie - pokles stavu dlhodobých bankových úverov

+ zvýšenie - pokles stavu vlastného imania

- výsledok hospodárenia podniku po zdanení

Celkový cash flow = CFHČ + CFIČ + CFFČ

Stav peňažných prostriedkov na začiatku obdobia
+ Celkový cash flow

= Stav peňažných prostriedkov na konci obdobia

3. 2. Finančná analýza ex post

Popísanie finančnej situácie ex-post sa sústreďuje na identifikáciu faktorov, ktoré sa podpísali pod súčasnú pozíciu podniku a zároveň poskytuje záchytné body pre zlepšenie finančného zdravia (keďže ide o historickú analýzu, budú sa vyžadovať dáta za minimálne 3 roky existencie podniku).

Najčastejšie používanými ukazovateľmi sú:

- ukazovatele likvidity,
- ukazovatele aktivity,
- ukazovatele rentability,
- ukazovatele zadĺženosti,

3. 2. 1. Ukazovatele likvidity

Pod likviditou rozumieme schopnosť podniku premieňať rôzne formy majetku na pohotovú platobnú prostriedky s čo najmenšími nákladmi. Ukazovatele likvidity vyjadrujú schopnosť podniku splácať svoje splatné záväzky. Premena jednotlivých častí majetku na pohotové peňažné prostriedky je časovo rozdielna. Z tohto hľadiska môžeme majetok rozčleniť do niekoľkých skupín:

- a) najlikvidnejšie – peniaze, ceniny, krátkodobé cenné papiere (KFM),
- b) majetkové súčasti realizovateľné v krátkej dobe – splatné krátkodobé pohľadávky,
- c) menej likvidné – zásoby,
- d) dlhodobo likvidné – obligácie, dlhodobé pohľadávky, termínované vklady,
- e) nelikvidné (alebo takmer nelikvidné) – dlhodobý hmotný majetok.

Patrí sem:

finančné účty + krátkodobé pohľadávky + zásoby

celková likvidita = $\frac{\text{finančné účty + krátkodobé pohľadávky + zásoby}}{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}$

$$\text{bežná likvidita} = \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}$$

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{finančné účty}}{\text{krátkodobý cudzí kapitál}}$$

$$\text{prevádzková celková likvidita} = \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobé pohľadávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

$$\text{prevádzková bežná likvidita} = \frac{\text{finančné účty} + \text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

$$\text{prevádzková pohotová likvidita} = \frac{\text{finančné účty}}{\text{krátkodobé záväzky}}$$

$$\text{korigovaná celková likvidita} = \frac{\text{korigovaný stav obežného majetku}}{\text{korigovaný stav krátkodobých záväzkov}}$$

$$\text{korigovaná bežná likvidita} = \frac{\text{finančné účty} + \text{korigovaný stav krátkodobých pohľadávok}}{\text{korigovaný stav krátkodobých záväzkov}}$$

$$\text{korigovaná pohotová likvidita} = \frac{\text{finančné účty}}{\text{korigovaný stav krátkodobých záväzkov}}$$

$$\text{korigovaný stav obežného majetku} = \text{finančné účty} + \text{korigovaný stav krátkodobých pohľadávok} + \text{korigovaný stav zásob}$$

korigovaný stav krátkodobých závazkov = krátkodobé závazky * (1 – viazanosť krátkodobých závazkov)

korigovaný stav krátkodobých pohľadávok = krátkodobé pohľadávky * (1 – viazanosť krátkodobých pohľadávok)

korigovaný stav zásob = zásoby * (1 – viazanosť zásob – viazanosť krátkodobých pohľadávok)

$$\text{viazanosť krátkodobých závazkov} = \frac{\text{krátkodobé závazky}}{\text{náklady}}$$

$$\text{viazanosť krátkodobých pohľadávok} = \frac{\text{krátkodobé pohľadávky}}{\text{tržby}}$$

Za tržby považujeme tržby za predaný tovar a za predaj vlastných výrobkov a služieb. Pod nákladmi rozumieme výrobnú spotrebu a náklady vynaložené na predaný tovar.

$$\text{viazanosť zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}}$$

3. 2. 2. Ukazovatele aktivity

Vyjadrujú, ako efektívne podnik hospodári so svojím majetkom. Vyjadrujú, koľkokrát sa obráti určitý druh majetku za stanovený časový interval – počet obrátok, alebo merajú dobu obratu, počas ktorej je majetok viazaný v určitej forme. Efektívne hospodárenie je základom pre znižovanie nákladovosti a vytvára podmienky pre dosahovanie zisku, ktorý je nevyhnutný pre dlhodobú existenciu podniku.

$$\text{doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 365 \quad \text{resp.} \quad = \frac{\text{zásoby}}{\text{náklady}} * 365$$

Za tržby považujeme tržby za predaný tovar a za predaj vlastných výrobkov a služieb. Pod nákladmi rozumieme výrobnú spotrebu a náklady vynaložené na predaný tovar.

$$\text{doba inkasa pohľadávok} = \frac{\text{pohľadávky}}{\text{tržby}} * 365$$

$$\text{doba splatnosti záväzkov} = \frac{\text{záväzky}}{\text{tržby}} * 365 \quad \text{resp.} \quad = \frac{\text{záväzky}}{\text{náklady}} * 365$$

$$\text{doba obratu majetku} = \frac{\text{majetok celkom}}{\text{tržby}} * 365$$

$$\text{obrat majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{majetok celkom}}$$

3. 2. 3. Ukazovatele rentability

Pomocou ukazovateľov rentability je možné hodnotiť dosiahnutý výsledok podnikového úsilia. Význam týchto ukazovateľov spočíva predovšetkým v ich syntetickom charaktere, pretože do ich hodnoty sa premieta vývoj likvidity, aktivity aj zadĺženosti podniku.

$$\text{rentabilita CK} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia} + \text{nákladové úroky} * (1 - \text{sadzba dane})}{\text{CK (vlastné imanie a záväzky spolu)}}$$

$$\text{rentabilita VK} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia}}{\text{VK}}$$

$$\text{rentabilita ZI} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia}}{\text{ZI}}$$

$$\text{rentabilita výnosov} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia}}{\text{výnosy}}$$

$$\text{rentabilita nákladov} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia}}{\text{náklady}}$$

$$\text{rentabilita tržieb} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia}}{\text{tržby}}$$

$$\text{rentabilita pridanej hodnoty} = \frac{\text{čistý výsledok hospodárenia}}{\text{pridaná hodnota}}$$

3. 2. 4. Ukazovatele zadĺženosti

Definujú výšku zadĺženosti podnikateľského subjektu a vyjadrujú jeho schopnosť uhrádzať záväzky voči veriteľom z dlhodobého hľadiska. Kvantifikujú rozsah použitia cudzieho kapitálu na financovaní podnikateľského subjektu.

$$\text{celková zadĺženosť} = \frac{\text{cudzí kapitál}}{\text{vlastné imanie a záväzky spolu}}$$

$$\text{stupeň samofinancovania} = \frac{\text{vlastné imanie}}{\text{vlastné imanie a záväzky spolu}}$$

$$\text{finančná páka} = \frac{\text{vlastné imanie a záväzky spolu}}{\text{vlastné imanie}}$$

$$\text{úverová zaťaženosť} = \frac{\text{bankové úvery} + \text{finančné výpomoci}}{\text{vlastné imanie a záväzky spolu}}$$

$$\text{úrokové krytie} = \frac{\text{hrubý výsledok hospodárenia} + \text{nákladové úroky}}{\text{nákladové úroky}}$$

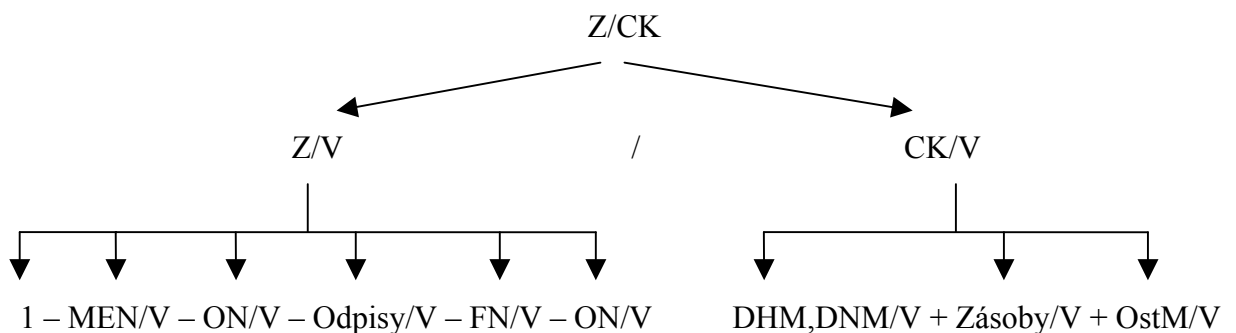
$$\text{úrokové krytie vrátane odpisov} = \frac{\text{hrubý výsledok hospodárenia} + \text{nákladové úroky} + \text{odpisy}}{\text{nákladové úroky}}$$

$$\text{platobná neschopnosť} = \frac{\text{záväzky}}{\text{požiadávky}}$$

3. 3. Pyramídový rozklad

Vzniká postupným rozkladom jedného relatívne syntetického ukazovateľa, pričom možno voliť rôzny počet stupňov rozkladu. Medzi ukazovateľmi sú jasné vzťahy a kauzálne väzby.

Obrázok 4: Pyramídový rozklad rentability vlastného kapitálu

kde: MEN – materiálové a energetické náklady, ON – osobné náklady, FN – finančné náklady, ON – ostatné náklady, DHM – dlhodobý hmotný majetok, DNM – dlhodobý nehmotný majetok, OstM – ostatný majetok

Rozoznávame dva druhy väzieb:

a) aditívne – kvantifikujú vplyv zmeny analytického ukazovateľa na zmenu syntetického ukazovateľa, postup je nasledovný:

$$x = a + b + c$$

$$\Delta x = \Delta a + \Delta b + \Delta c$$

$$1 = \frac{\Delta a}{\Delta x} + \frac{\Delta b}{\Delta x} + \frac{\Delta c}{\Delta x}$$

$$x_a = \frac{\Delta a}{\Delta x} * (I_x - 1) \quad x_b = \frac{\Delta b}{\Delta x} * (I_x - 1) * 100 \quad x_c = \frac{\Delta c}{\Delta x} * (I_x - 1) * 100$$

$$x_a = \frac{\Delta a}{\Delta x} * \Delta x \quad x_b = \frac{\Delta b}{\Delta x} * \Delta x \quad x_c = \frac{\Delta c}{\Delta x} * \Delta x$$

b) multiplikatívne – využívajú štyri metódy:

1. reťazového dosadzovania (postupných zmien) – reťazovo meníme v súčine (podiele) vždy iba jeden činiteľ,
2. rozkladu s rezíduom – odstraňuje nedostatok metódy postupných zmien, vzniká tu zvyšok – rezíduum,
3. logaritmicnú – je považovaná za najpresnejšiu, spočíva na logaritmovaní rastových indexov príčinných faktorov a výsledného ukazovateľa,
4. funkcionálnu – umožňuje kvantifikáciu vplyvu činiteľov, vychádza z koeficientov zmien jednotlivých činiteľov.

Nakoľko vybraný podnik dosahoval vo všetkých rokoch kladný výsledok hospodárenia použili sme logaritmicnú metódu, ktorej postup je nasledovný:

$$x = a * b$$

$$I_x = I_a * I_b$$

$$\log I_x = \log I_a + \log I_b$$

$$1 = \frac{\log I_a}{\log I_x} + \frac{\log I_b}{\log I_x}$$

$$x_a = \frac{\log I_a}{\log I_x} * (I_x - 1) \quad x_b = \frac{\log I_b}{\log I_x} * (I_x - 1) * 100$$

$$x_a = \frac{\log I_a}{\log I_x} * \Delta x \quad x_b = \frac{\log I_b}{\log I_x} * \Delta x$$

3. 4. Finančná analýza ex ante

Je možnosť prognózovať vývoj finančnej situácie podniku, jeho budúcu prosperitu či neprosperitu, je založená na hodnotení a interpretácii výsledkov dosiahnutých v súčasnosti. Poukazuje s časovým predstihom na nebezpečia v doterajšom vývoji a umožňuje tak uskutočniť ozdravné opatrenia skôr, než dôjde ku kríze.

Metódy prognózovania musia umožniť s primeranou spoľahlivosťou zaradienie firiem do kategórie prosperujúcich, resp. neprosperujúcich firiem. Používajú sa rôzne metódy:

a) Altmanov Z-koeficient

$$Z = 0,717x_1 + 0,847x_2 + 3,107x_3 + 0,42x_4 + 0,998x_5$$

- x_1 Čistý prevádzkový kapitál/celkový kapitál
- x_2 Nerozdelený zisk/celkový kapitál
- x_3 Zisk pred zdanením + úroky/celkový kapitál
- x_4 Vlastný kapitál/cudzí kapitál
- x_5 Tržby/celkový kapitál

Umožňuje zatriediť podnik medzi prosperujúce, resp. medzi bankrotujúce, na základe daných kritérií: $Z > 2,9$ finančná situácia je v súčasnosti aj v budúcnosti dobrá

$1,2 < Z < 2,9$ šedá zóna nevyhraných výsledkov

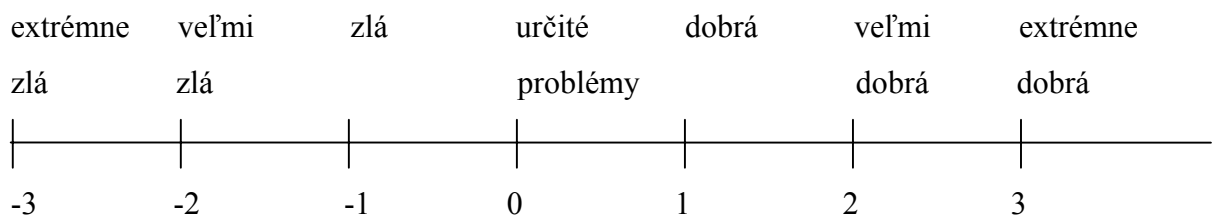
$Z < 1,2$ finančná situácia je zlá, hrozí bankrot.

b) index bonity

$$B = 1,5x_1 + 0,08x_2 + 10x_3 + 5x_4 + 0,3x_5 + 0,1x_6$$

- x_1 Cash flow/cudzí kapitál
- x_2 Celkový kapitál/cudzí kapitál
- x_3 Zisk pred zdanením/celkový kapitál
- x_4 Zisk pred zdanením/výnosy
- x_5 Zásoby/spolu majetok
- x_6 Výnosy/spolu majetok

Zaoberá sa otázkou insolventnosti podniku. Umožňuje zatriediť podnik medzi prosperujúce a neprosperujúce pri prognózovaní jeho ďalšieho vývoja. Hodnotenie možno urobiť podľa stupnice:

c) CH – index

$$CH = 0,37x_1 + 0,25x_2 + 0,21x_3 - 0,1x_4 - 0,07x_5$$

- x_1 Zisk po zdanení /celkový kapitál * 100
- x_2 Zisk po zdanení /tržby * 100
- x_3 Cash flow/záväzky
- x_4 Záväzky/tržby * 365
- x_5 Cudzí kapitál/celkový kapitál *100

Podnik možno rozdeliť medzi prosperujúce, priemerné a neprosperujúce podniky podľa nasledovných kritérií:

$CH > 2,5$ prosperujúce

$-5 < CH < 2,5$ priemerné

$CH < -5$ neprosperujúce.

d) Gurčíkov G – index

$$G = 3,412x_1 + 2,226x_2 + 3,277x_3 + 3,149x_4 - 2,063x_5$$

- x_1 Nerozdelený zisk/celkový kapitál
- x_2 VH pred zdanením/celkový kapitál
- x_3 VH pred zdanením/celkové výnosy
- x_4 Cash Flow/celkový kapitál
- x_5 zásoby/podnikové výnosy

- Ak je: $G \geq 1,8$ podnik je zaradený medzi prosperujúce podniky
 $-0,6 < G < 1,8$ podnik je zaradený medzi priemerné podniky
 $G \leq -0,6$ podnik je zaradený medzi neprosperujúce podniky.

e) Indexy IN vyvinuli Neumayerová, Neumayer. Nazvali ich podľa roku vzniku.

$$IN_{95} = 0,24x_1 + 0,11x_2 + 21,35x_3 + 0,76x_4 - 14,57x_5$$

- x_1 Majetok/cudzí kapitál
- x_2 Z pred zdanením a úrokmi/N úroky
- x_3 Z pred zdanením a úrokmi/majetok spolu
- x_4 Výnosy/majetok
- x_5 OM/krát.závázky + krát.bank.úvery
- x_6 Závázky po lehote splatnosti/výnosy

Úspešnosť nasledovného ukazovateľa je viac ako na 70%. Vychádza z daných kritérií:

$IN > 2$ podnik bez problémov hradí záväzky

$IN < 1$ podnik nie je schopný hradiť svoje záväzky

$1 < IN < 2$ šedá zóna, hrozia problémy s platením záväzkov.

$$IN_{99} = -0,017x_1 + 4,573x_2 + 0,481x_3 + 0,015x_4$$

- x_1 Majetok/cudzí kapitál
- x_2 Z pred zdanením a úrokmi/majetok spolu
- x_3 Výnosy/majetok
- x_4 OM/krát.záväzky + krát.bank.úvery

Berie do úvahy pohľadávky vlastníka. Jeho úspešnosť je viac ako na 85%. Vychádza z daných kritérií:

$IN > 2,07$ podnik má kladnú hodnotu ekonomického zisku

$IN < 0,684$ podnik dosahuje zápornú hodnotu ekonomického zisku

$0,684 < IN < 2,07$ šedá zóna.

$$IN_{01} = 0,13x_1 + 0,04x_2 + 3,920x_3 + 0,210x_4 + 0,090x_5$$

- x_1 Majetok/cudzie zdroje
- x_2 Z pred zdanením a úrokmi/N úroky
- x_3 Z pred zdanením a úrokmi/majetok spolu
- x_4 Výnosy/majetok
- x_5 OM/krát.záväzky+krát.bank.úvery

Daný index je spojením predchádzajúcich indexov. Má nasledujúce kritériá:

$IN > 1,77$ podnik tvorí hodnotu s peňažnými prostriedkami na 67%

$IN < 0,75$ podnik speje k bankrotu s peňažnými prostriedkami na 86%

$0,75 < IN < 1,77$ podnik je v šedej zóne.

4 Výsledky práce

4. 1. Základné informácie o podniku

Poľnohospodárske družstvo Kozárovce bolo založené na ustanovujúcej členskej schôdzi konanej dňa 24.10.1990. Zaregistrované bolo 1.1.1991. V zmysle Obchodného zákonníka má právnu formu - Družstvo.

Podľa výpisu z obchodného registra je predmetom činnosti podnikanie v poľnohospodárskej výrobe, predaj poľnohospodárskych výrobkov za účelom ďalšieho spracovania, zabezpečenie hospodárskych a sociálnych potrieb členov podľa zásad schválených členskou schôdzou alebo predstavenstvom najmä v oblasti sociálnej s podporou podnikateľskej či inej hospodárskej činnosti svojich členov.

Za družstvo koná navonok predseda družstva, v jeho neprítomnosti podpredseda alebo poverený člen predstavenstva. Listiny o právnych úkonoch, kde je predpísaná písomná forma, podpisuje aj ďalší jeden člen predstavenstva.

4. 2. Organizačné usporiadanie a členenie PD Kozárovce

PD Kozárovce je samostatne hospodáriace družstvo, ktoré tvoria 3 strediská, podieľajúce sa na spoločnej produkcii:

- stredisko Farma dojníc
- stredisko Helena majer
- mechanizačné stredisko.

Farma dojníc je strediskom živočíšnej výroby, konkrétne chovu hovädzieho dobytku. Na tomto stredisku sa nachádza aj administratívna budova s ekonomickým úsekom, úsekom rastlinnej výroby a kanceláriou predsedu družstva.

Stredisko Helena majer je vzdialené asi 800 m od strediska Farma dojníc. Nachádza sa tu aj novovybudovaná a sprevádzkovaná karanténna maštal' pre HD a tiež maštal' pre chov ošípaných, ktorá je však v súčasnosti nevyužitá z dôvodu nerentability chovu ošípaných. Vedenie podniku uvažuje o jej prestavbe na sklad obilia.

Mechanizačné stredisko je v blízkosti Farmy dojníc a jeho hlavným poslaním je vykonávať služby pre rastlinnú a živočíšnu výrobu.

Riadiacimi orgánmi PD Kozárovce sú:

- predseda družstva
- predstavenstvo družstva
- vedúci jednotlivých úsekov.

Najvyšším orgánom PD je sedemčlenné predstavenstvo, ktoré je volené na dobu štyroch rokov. Družstvo sa riadi vlastnými stanovami. Štatutárnym zástupcom PD je jeho predseda, ktorý je zároveň predseda predstavenstva. Predsedu družstva a predstavenstvo volí členská schôdza. V predstavenstve PD je paritné zastúpenie jednotlivých úsekov. Svojich zástupcov do predstavenstva si volia a navrhujú vlastní pracovníci jednotlivých úsekov.

Orgány družstva :

1. Členská schôdza - najvyšší orgán

- 26 aktívnych členov
- 85 neaktívnych členov (dôchodcovia a iní)
- 18 zamestnancov

2. Predstavenstvo

- predseda
- 6 členov

3. Vedenie podniku

- predseda
- vedúci úsekov

Členská schôdza je najvyšším orgánom družstva a zvoláva sa najmenej raz za rok. Môže uskutočňovať zmeny v stanovách, volí členov predstavenstva a revíznej komisie, schvaľuje ročnú účtovú závierku.

Rastlinná výroba

Pôdny fond PD Kozárovce

Výmera a zastúpenie plodín a kultúr

Výmera poľnohospodárskej pôdy	1 052,39 ha
- z toho orná pôda	1 046,45 ha
- trvalé trávne porasty	5,94 ha

PD Kozárovce hospodári v súčasnosti na 1 046,45 ha ornej pôdy. Podľa zatriedenia podnikov do cenových skupín, podskupín a pásiem, podľa ceny poľnohospodárskej pôdy na hektár Výskumným ústavom ekonomiky v Bratislave, je PD Kozárovce zatriedené do cenovej skupiny 13 b, to znamená, že cena poľnohospodárskej pôdy je podľa BPEJ 42 800,-Sk. ha⁻¹.

Tabuľka 1: Druhy pestovaných poľnohospodárskych plodín a ich výmera

Plodina	2003	2004	2005	2006
pšenica ozimná	241	175,01	231,09	191,14
raž ozimná	30	22,66	30,74	0
ovos	0	24,81	0	29,44
jačmeň ozimný	26	0	0	0
jačmeň jarný	347	288,61	337,16	288,56
repka ozimná	0	115,17	171,26	175,99
slnecnica	179	79,84	0	105,28
kukurica silážna	107,84	160,44	107,89	83,27
lucerna	139	170,11	158,37	174,89
trávy	13,11	5,94	5,94	5,94

Zdroj: PD Kozárovce, úsek RV

Živočišna výroba

V živočišnej výrobe sa PD špecializuje na chov hovädzieho dobytká. V dôsledku zmien v našom hospodárstve po roku 1989, ktoré sprevádzalo výrazné zvýšenie cien vstupov do poľnohospodárstva a zníženie dotácií, prestal byť chov HD rentabilný. Na základe toho sa rozhodlo vtedajšie vedenie družstva postupne ho likvidovať. Obrat nastal v roku 1992, kedy družstvo nakúpilo 100 ks dojníc. V roku 2006 bol celkový počet HD 704 ks. Stádo dojníc reprezentovalo 186 ks slovenského strakatého plemena a 102 ks dojníc zapojených do zošľachtovacieho kríženia SS x ČSHF (t.j. krížence plemena Slov. strakatého s červenostrakatým a Holsteinsko-Frijskym). Percentuálny podiel krvi SS plemena je i spomínaných krížencov od 50 - 70 %. Reprodukcia HD sa v súčasnosti zabezpečuje z vlastného chovu, pri využití najproduktnejších jedincov.

Tabuľka 2: Vývoj stavov hovädzieho dobytká

Kategória zvierat	2003	2004	2005	2006
Telatá do 6 mesiacov	113	153	125	158
Jalovice do 2 rokov	171	157	177	191
HD vo výkrme	53	24	19	27
Vysokotelné jalovice	30	36	28	38
Kravy slov.strakaté	152	157	183	186
Kravy krížanky	115	110	98	102
Plemenné býky	2	2	1	2
Základné stádo spolu	272	269	282	290

Zdroj: PD Kozárovce, úsek ŽV

V roku 2006 zamestnávalo PD Kozárovce 44 zamestnancov.

Z toho podľa jednotlivých výrobných úsekov :

- rastlinná výroba a mechanizácia16 pracovníkov
- živočišna výroba19 pracovníkov
- THP pracovníci 9 pracovníkov

4. 3. Zhodnotenie vývoja a štruktúry majetku

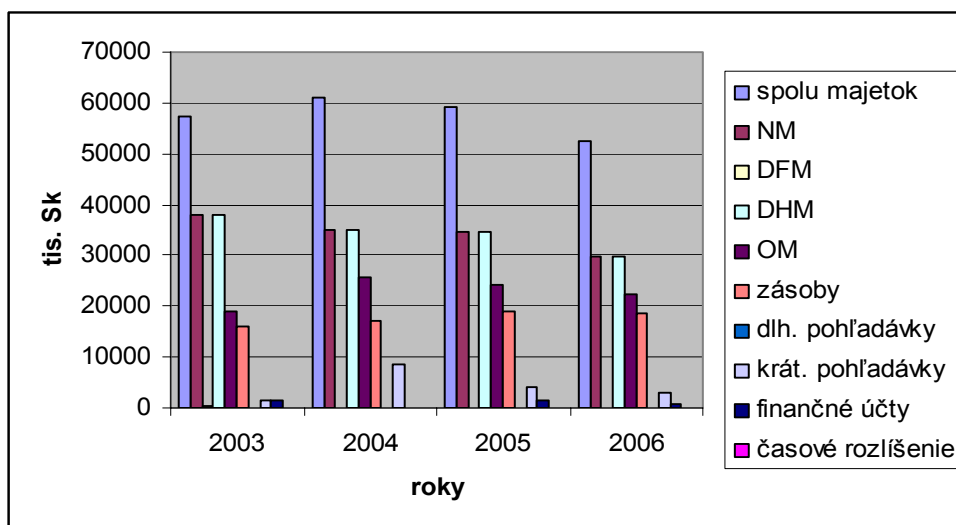
Tabuľka 3: Vývoj a štruktúra majetku

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena			Štruktúra v %			
	2003	2004	2005	2006	06-03	06-04	06-05	2003	2004	2005	2006
Spolu majetok	57218	60879	59110	52368	-4850	-8511	-6742	100	100	100	100
Neobežný majetok	38128	35156	34609	29795	-8333	-5361	-4814	66,636	57,747	58,550	56,895
DFM	289	39	39	39	-250	0	0	0,505	0,064	0,066	0,074
DHM	37839	35117	34570	29756	-8083	-5361	-4814	66,131	57,683	58,484	56,821
Obežný majetok	19064	25564	24327	22430	3366	-3134	-1897	33,318	41,991	41,155	42,832
Zásoby	16113	16986	18899	18687	2574	1701	-212	28,161	27,901	31,973	35,684
Dlhodobé pohľadávky	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Krátkodobé pohľadávky	1401	8444	4023	3015	1614	-5429	-1008	2,449	13,870	6,806	5,757
Finančné účty	1550	134	1405	728	-822	594	-677	2,709	0,220	2,377	1,390
Časové rozlíšenie	26	159	174	143	117	-16	-31	0,045	0,261	0,294	0,273

Zdroj: Súvaha, vlastné výpočty

V tabuľke 3 je zaznamenaný vývoj a štruktúra majetku za roky 2003 až 2006. Zároveň sú udávané výpočty zmien jednotlivých položiek majetku v roku 2006 oproti rokom 2003, 2004, 2005. Štruktúra majetku je zachytená ako percentuálny podiel jednotlivých zložiek majetku na celkovom majetku podniku. Z uvedeného vyplýva, že majetok do roku 2004 zaznamenával nárast a od roku 2005 mierny pokles. V roku 2003 mal hodnotu 57 218 tis. Sk, v roku 2004 dosahoval 60 879 tis. Sk, v roku 2005: 59 110 tis. Sk a v roku 2006: 52 368 tis. Sk. Neobežný majetok od roku 2003 zaznamenával pokles, ale aj tak mal na celkovom majetku väčší percentuálny podiel ako obežný majetok, ktorý do roku 2004 dosahoval rast a od roku 2005 začal mierne klesať.

Graf 1: Vývoj a štruktúra majetku

Zdroj: tabuľka 3

4. 4. Zhodnotenie vývoja a štruktúry VI a Z

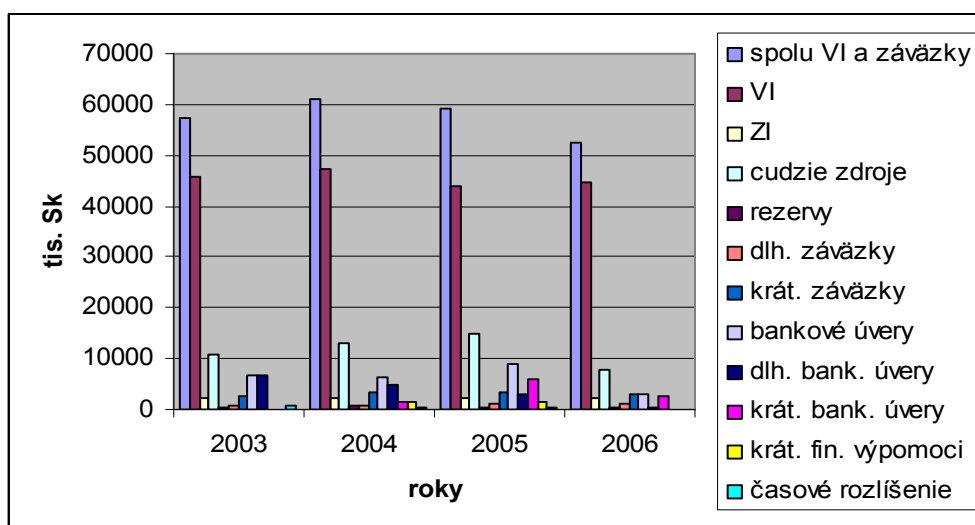
Tabuľka 4: Vývoj a štruktúra VI a Z

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena			Štruktúra v %			
	2003	2004	2005	2006	06-03	06-04	06-05	2003	2004	2005	2006
Spolu VI a záväzky	57218	60879	59110	52368	-4850	-8511	-6742	100	100	100	100
VI (vlastný kapitál)	45846	47403	43878	44593	-1253	-2810	715	80,125	77,864	74,231	85,153
ZI (základný kapitál)	2175	2175	2177	2177	2	2	0	3,801	3,573	3,683	4,157
Cudzie zdroje	10654	13023	14962	7645	-3009	-5378	-7317	18,620	21,392	25,312	14,599
Rezervy	309	822	492	523	214	-299	31	0,540	1,350	0,832	0,999
Dlhodobé záväzky	766	882	1016	940	174	58	-76	1,339	1,449	1,719	1,795
Krátkodobé záväzky	2570	3501	3254	3092	522	-409	-162	4,492	5,751	5,505	5,904
Bankové úvery	6864	6414	8857	2932	-3932	-3482	-5925	11,996	10,536	14,984	5,599
z toho dlhodobé	6864	5014	2932	200	-6664	-4814	-2732	11,996	8,236	4,960	0,382
krátkodobé	0	1400	5925	2732	2732	1332	-3193	0	2,300	10,024	5,217
Krát. fin. výpomoci	145	1404	1343	158	13	-1246	-1185	0,253	2,306	2,272	0,302
Časové rozlíšenie	718	453	270	130	-588	-323	-140	1,255	0,744	0,457	0,248

Zdroj: Súvaha, vlastné výpočty

V tabuľke 4 je zaznamenaný vývoj a štruktúra VI a Z za vybrané roky. Zároveň sú uvedené výpočty zmien jednotlivých položiek VI a Z v roku 2006 oproti ostatným rokom. Štruktúra VI a Z je zachytená ako percentuálny podiel jednotlivých zložiek VI a Z na celkovom VI a Z podniku. Z uvedeného vyplýva, že VI a Z spolu do roku 2004 zaznamenávali nárast a od roku 2005 mierny pokles. V jednotlivých rokoch mali rovnakú hodnotu ako majetok podniku. Vlastný kapitál dosahoval do roku 2004 nárast, v roku 2005 zaznamenal pokles a v roku 2006 opäť vzrástol, pričom na celkovom VI a Z dosahoval väčší percentuálny podiel ako cudzie zdroje, ktoré zaznamenávali nárast až do roku 2005 a v roku 2006 výrazne poklesli, t. j. v roku 2005 dosahovali hodnotu 14 962 tis. Sk a v roku 2006 len 7 645 tis. Sk.

Graf 2: Vývoj a štruktúra VI a Z

Zdroj: tabuľka 4

4. 5. Zlaté bilančné pravidlo

Tabuľka 5: Posúdenie financovania neobežného majetku

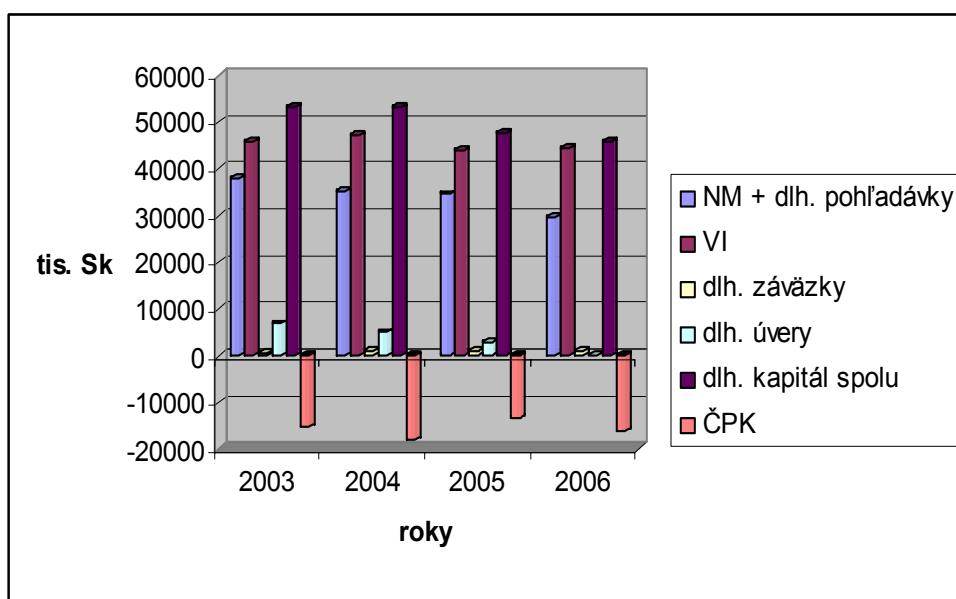
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
NM + dlh. pohľadávky	38128	35156	34609	29795	-547	-8333	-5361	-4814	0,984	0,781	0,848	0,861
Vlastné imanie	45846	47403	43878	44593	-3525	-1253	-2810	715	0,926	0,973	0,941	1,016
Dlhodobé záväzky	766	882	1016	940	134	174	58	-76	1,152	1,227	1,066	0,925
Dlhodobé úvery	6864	5014	2932	200	-2082	-6664	-4814	-2732	0,585	0,029	0,040	0,068
Dlhodobý kapitál spolu	53476	53299	47826	45733	-5473	-7743	-7566	-2093	0,897	0,855	0,858	0,956
ČPK	-15348	-18143	-13217	-15938	4926	-590	2205	-2721	0,728	1,038	0,878	1,206

Zdroj: tabuľka 3 a 4, vlastné výpočty

Predchádzajúca tabuľka zachytáva financovanie neobežného majetku, zmeny jednotlivých položiek a príslušné indexy. Neobežný majetok a rovnako aj dlhodobý kapitál, ktorý je tvorený vlastným imaním, dlhodobými záväzkami a dlhodobými úvermi, zaznamenával od roku 2003 pokles. Neobežný majetok je krytý dlhodobými zdrojmi (dlhodobým kapitálom). Hodnota dlhodobých zdrojov prevyšuje hodnotu neobežného majetku (zvýšeného o dlhodobé pohľadávky), tzn. že podnik je prekapitalizovaný. Z uvedeného vyplýva, že podnik dosahuje čistý pracovný kapitál (tiež čistý prevádzkový kapitál).

$$NM < DK \quad \longrightarrow \quad NM - DK < 0$$

Graf 3: Posúdenie financovania neobežného majetku

Zdroj: tabuľka 5

Tabuľka 6: Posúdenie financovania obežného majetku

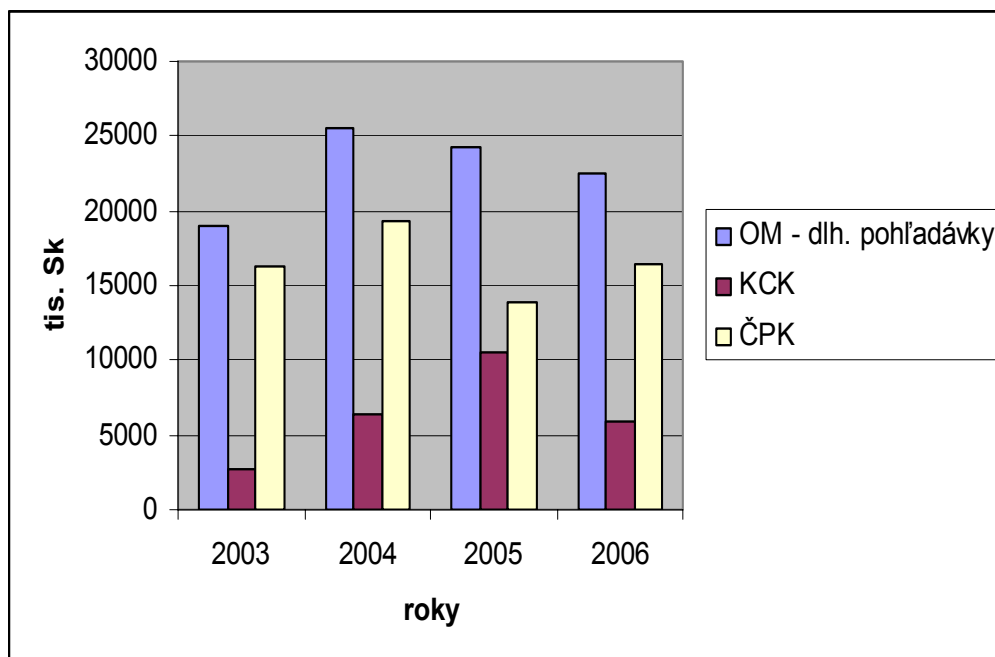
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
OM - dlh. pohľadávky	19064	25564	24327	22430	-1237	3366	-3134	-1897	0,952	1,177	0,877	0,922
KCK	2715	6305	10522	5982	4217	3267	-323	-4540	1,669	2,203	0,949	0,569
ČPK	16349	19259	13805	16448	-5454	99	-2811	2643	0,717	1,006	0,854	1,191

Zdroj: tabuľka 3 a 4, vlastné výpočty

Tabuľka 6 zachytáva financovanie obežného majetku, zmeny jednotlivých položiek a tiež príslušné indexy. Obežný majetok do roku 2004 zaznamenával nárast a od roku 2005 začal mierne klesať. Krátkodobý cudzí kapitál, ktorý je tvorený krátkodobými záväzkami, krátkodobými bankovými úvermi a krátkodobými finančnými výpomocami, vykazoval do roku 2005 rast a v roku 2006 zaznamenal pokles. Objem obežného majetku (znížený o hodnotu dlhodobých pohľadávok) je vyšší ako hodnotové vyjadrenie krátkodobého cudzieho kapitálu, tak podnik je prekapitalizovaný. Z uvedeného vyplýva, že rozdiel medzi týmito dvoma veličinami sa nazýva čistý prevádzkový kapitál.

$$OM > KCK \quad \longrightarrow \quad OM - KCK > 0$$

Graf 4: Posúdenie financovania obežného majetku

Zdroj: tabuľka 6

4. 6. Zhodnotenie vybraných ukazovateľov a viazanosti majetkových položiek a záväzkov

Tabuľka 7: Vybrané ukazovatele, viazanosť majetkových položiek a záväzkov

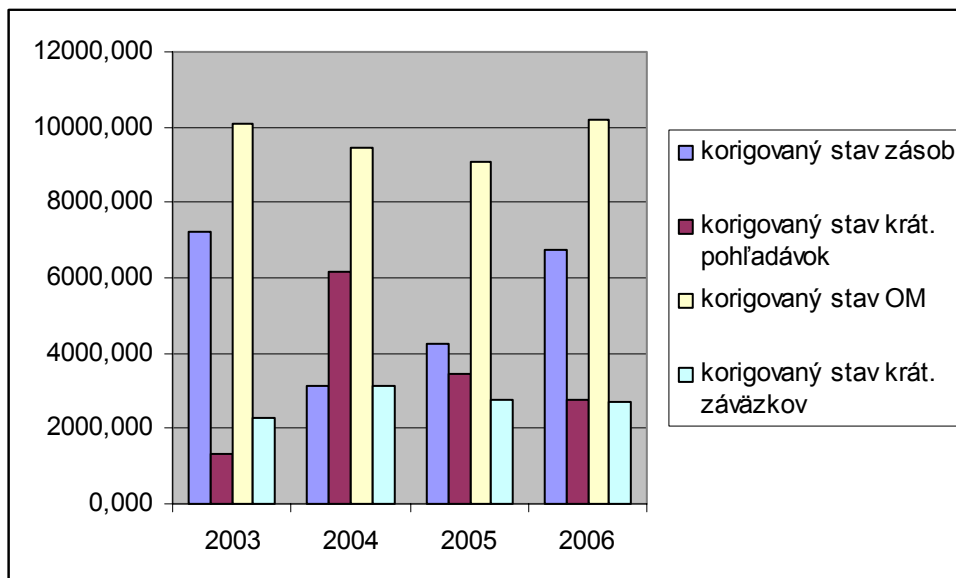
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05
Tržby z predaja tovaru + Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb	31718	31231	29523	33957	-1708	2239	2726	4434
Výrobná spotreba + Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru	23353	22458	20854	24324	-1604	971	1866	3470
Stav zásob	16113	16986	18899	18687	1913	2574	1701	-212
Stav krát. pohľadávok	1401	8444	4023	3015	-4421	1614	-5429	-1008
Finančné účty	1550	134	1405	728	1271	-822	594	-677
Stav obežného majetku	19064	25564	24327	22430	-1237	3366	-3134	-1897
Stav krát. záväzkov	2570	3501	3254	3092	-247	522	-409	-162
Viazanosť zásob	0,508	0,544	0,640	0,550	0,096	0,042	0,006	-0,090
Viazanosť krát. pohľadávok	0,044	0,270	0,136	0,089	-0,134	0,045	-0,182	-0,047
Viazanosť krát. záväzkov	0,110	0,112	0,156	0,127	0,044	0,017	0,015	-0,029
Korigovaný stav zásob	7215,747	3155,063	4225,597	6744,094	1070,534	-471,653	3589,030	2518,497
Korigovaný stav krát. pohľadávok	1339,117	6160,976	3474,799	2747,302	-2686,176	1408,185	-3413,674	-727,497
Korigovaný stav OM	10104,864	9450,039	9105,396	10219,395	-344,643	114,532	769,356	1113,999
Korigovaný stav krát. záväzkov	2287,171	3108,537	2746,255	2698,953	-362,282	411,782	-409,584	-47,301

Zdroj: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, vlastné výpočty

Daná tabuľka zachytáva vybrané ekonomické ukazovatele a viazanosť jednotlivých majetkových položiek a záväzkov a ich zmeny v príslušných rokoch. Ako vidieť tržby do roku 2005 zaznamenávali pokles a v roku 2006 dosahovali 33 957 tis. Sk, výrobná spotreba a náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru vykazovali rovnaký priebeh, ako aj zásoby. Stav krátkodobých pohľadávok, obežného majetku a krátkodobých záväzkov sa do roku 2004 zvyšoval a od roku 2005 zaznamenával klesajúci priebeh. Viazanosť zásob do roku 2005 zaznamenávala rast a v roku 2006 klesla na 0,55, viazanosť krátkodobých pohľadávok dosahovala v roku 2003 hodnotu 0,044; v roku 2004: 0,27; 2005: 0,136 a v roku 2006: 0,089, viazanosť krátkodobých záväzkov mala približne rovnaký priebeh ako viazanosť zásob, t. j. do roku 2005 mierne rástla a v roku 2006 klesla. Korigovaný stav zohľadňuje viazanosť jednotlivých položiek. Korigovaný stav zásob v príslušných rokoch dosahoval mierny rast, korigovaný stav krátkodobých pohľadávok do roku 2004 zaznamenával rast a od roku 2005

pokles, podobne ako korigovaný stav krátkodobých záväzkov, korigovaný stav obežného majetku do roku 2005 vykazoval pokles a v roku 2006 sa zvýšil na 10 219,395.

Graf 5: Vybrané ukazovatele, viazanosť jednotlivých položiek

Zdroj: tabuľka 7

4. 7. Analýza ex post

Tabuľka 8: Ukazovatele likvidity

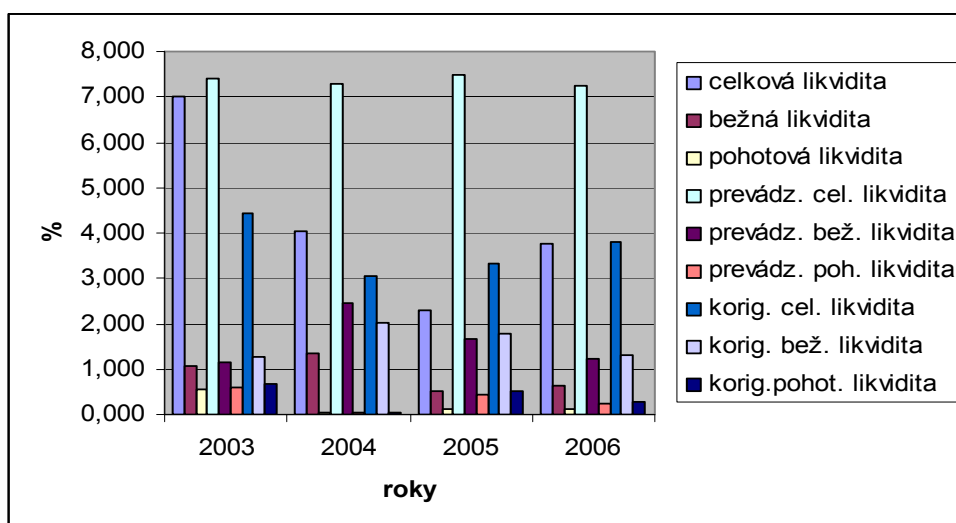
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Celková likvidita	7,022	4,055	2,312	3,750	-1,743	-3,272	-0,305	1,438	0,570	0,534	0,925	1,622
Bežná likvidita	1,087	1,361	0,516	0,626	-0,845	-0,461	-0,735	0,110	0,379	0,576	0,460	1,213
Pohotová likvidita	0,571	0,021	0,134	0,122	0,112	-0,449	0,100	-0,012	6,283	0,213	5,726	0,911
Prevádzková celková likvidita	7,418	7,302	7,476	7,254	0,174	-0,164	-0,048	-0,222	1,024	0,978	0,993	0,970
Prevádzková bež. likvidita	1,148	2,450	1,668	1,211	-0,782	0,062	-1,240	-0,458	0,681	1,054	0,494	0,726
Prevádzková pohotová likvidita	0,603	0,038	0,432	0,235	0,394	-0,368	0,197	-0,196	11,281	0,390	6,151	0,545
Korigovaná celková likvidita	4,418	3,040	3,316	3,786	0,276	-0,632	0,746	0,471	1,091	0,857	1,246	1,142
Korigovaná bežná likvidita	1,263	2,025	1,777	1,288	-0,248	0,024	-0,737	-0,489	0,877	1,019	0,636	0,725
Korigovaná pohotová likvidita	0,678	0,043	0,512	0,270	0,468	-0,408	0,227	-0,242	11,868	0,398	6,257	0,527

Zdroj: tabuľka 6 a 7, vlastné výpočty

Tabuľka 8 zachytáva ukazovatele likvidity v príslušných rokoch, ich zmeny a indexy. Celková likvidita v rokoch 2003, 2004 a 2006 dosiahla hodnoty, ktoré výrazne prekračujú

optimálne hodnoty. Z toho vyplýva, že podnik je schopný uhrádzať svoje krátkodobé záväzky svojimi bežnými aktívami. Bežná likvidita dosahuje optimálne hodnoty v rokoch 2003 a 2004, čo znamená, že podnik po úhrade svojich záväzkov má ešte rezervu. V roku 2003 bola táto rezerva len 8% a v roku 2004 36%. V rokoch 2005 a 2006 dosahovala bežná likvidita hodnoty pod 1,00, čo znamená, že podnik na zaplatenie svojich záväzkov musel likvidovať zásoby. Pri pohotovej likvidite podnik zaznamenal optimálnu hodnotu len v roku 2003, v ostatných rokoch dosahované parametre výrazne prekračujú optimálne hodnoty.

Graf 6: Ukazovatele likvidity

Zdroj: tabuľka 8

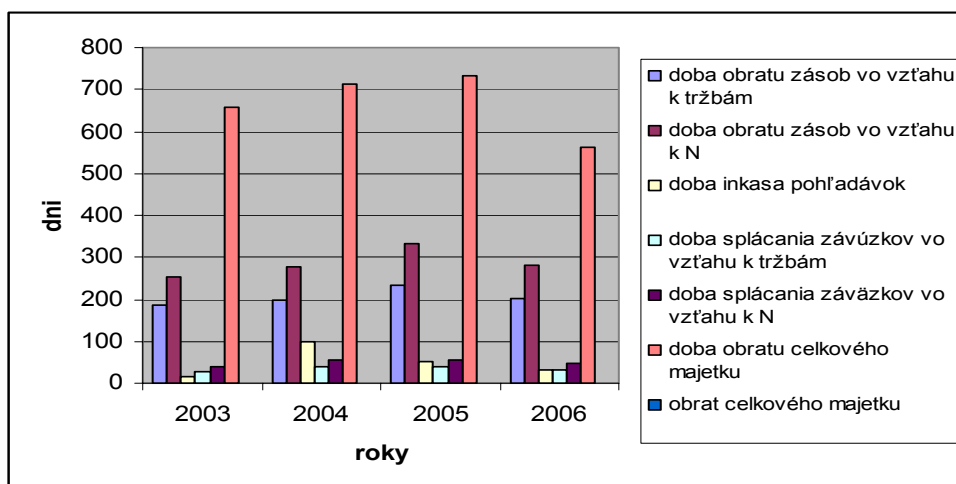
Tabuľka 9: Ukazovatele aktivity

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Doba obratu zásob												
vo vzťahu k tržbám	185	199	234	201	35,136	15,442	2,347	-32,788	1,177	1,083	1,012	0,860
vo vzťahu k nákladom	252	276	331	280	54,716	28,571	4,347	-50,370	1,198	1,113	1,016	0,848
Doba inkasa pohľadávok	16	99	50	32	-48,95	16,286	-66,278	-17,329	0,504	2,010	0,328	0,652
Doba splácania záväzkov												
vo vzťahu k tržbám	30	41	40	33	-0,687	3,661	-7,681	-6,994	0,983	1,124	0,812	0,826
vo vzťahu k nákladom	40	57	57	46	0,053	6,230	-10,502	-10,556	1,001	1,155	0,815	0,815
Doba obratu cel. majetku	658	711	731	563	19,292	-95,548	148,602	-167,893	1,027	0,855	0,791	0,770
Obrat celkového majetku	1	1	0	1	-0,014	0,094	0,135	0,149	0,974	1,170	1,264	1,298

Zdroj: tabuľka 7, vlastné výpočty

Doba obratu zásob vypovedá o tom, koľko dní trvá jedna obrátka zásob (v dňoch). Ukazovatele mali do roku 2005 rastúci trend a po roku 2006 klesajúci trend, čo je prejavom zlepšovania sa ekonomického výsledku hospodárenia daného podniku. Doba inkasa pohľadávok vyčísluje, koľko dní v priemere trvá, kým od realizácie dôjde k inkasu. Do roku 2004 ukazovatele zaznamenávali rastúci priebeh a od roku 2005 začali klesať. Doba splácania záväzkov kvantifikuje dobu úhrady záväzku od momentu jeho vzniku po moment jeho úhrady. Ukazovatele do roku 2004 zaznamenávali nárast a od roku 2005 pokles obdobne ako doba inkasa pohľadávok. Doba obratu celkového majetku vypovedá o tom, koľko dní trvá jedna obrátka majetku. Doba obratu majetku zaznamenávala do roku 2005 nárast a v roku 2006 pokles. Obrat celkového majetku vyjadruje, koľko krát sa majetok obráti za rok.

Graf 7: Ukazovatele aktivity

Zdroj: tabuľka 9

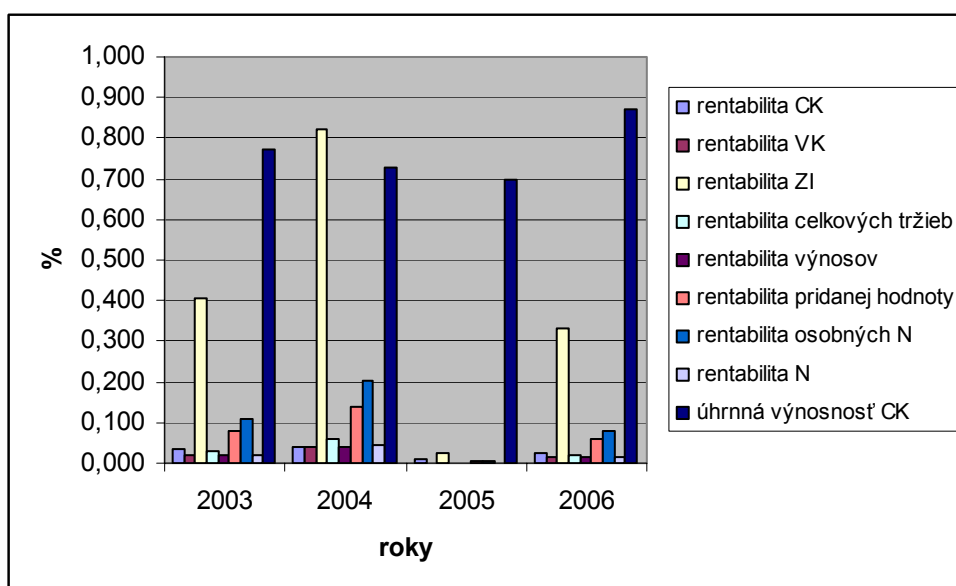
Tabuľka 10: Ukazovatele rentability

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Rentabilita celkového kapitálu	0,033	0,038	0,010	0,022	-0,028	-0,010	-0,016	0,012	0,275	0,685	0,587	2,137
Rentabilita vlastného kapitálu	0,019	0,038	0,001	0,016	-0,037	-0,003	-0,021	0,015	0,030	0,845	0,433	14,599
Rentabilita základného imania	0,407	0,821	0,023	0,334	-0,798	-0,073	-0,487	0,311	0,027	0,821	0,407	14,837
Rentabilita celkových tržieb	0,028	0,057	0,002	0,021	-0,055	-0,006	-0,036	0,020	0,029	0,767	0,375	12,899
Rentabilita celkových výnosov	0,020	0,040	0,001	0,016	-0,039	-0,004	-0,024	0,015	0,029	0,796	0,395	13,474
Rentabilita pridanej hodnoty	0,079	0,140	0,004	0,057	-0,136	-0,022	-0,082	0,053	0,029	0,724	0,410	14,200
Rentabilita osobných nákladov	0,111	0,204	0,005	0,080	-0,199	-0,031	-0,124	0,075	0,025	0,718	0,391	15,394
Rentabilita celkových nákladov	0,021	0,042	0,001	0,016	-0,041	-0,005	-0,026	0,015	0,028	0,769	0,385	13,677
Úrhná výnosnosť cel. Kapitálu	0,772	0,726	0,700	0,870	-0,025	0,098	0,145	0,170	0,965	1,127	1,199	1,243

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

V danej tabuľke je zachytený vývoj ukazovateľov rentability, ich zmeny a indexy v príslušných rokoch. Ukazovatele rentability vyjadrujú výslednosť (výnosnosť) podnikového úsilia. Ukazovateľ rentability celkového kapitálu vypovedá o zhodnotení kapitálu, ktorý bol v podniku viazaný. Rentabilita vlastného kapitálu sa využíva pri porovnávaní podnikov, ktoré podliehajú odlišnému zdaneniu. Rentabilita tržieb a výnosov vyjadruje zhodnotenie spotrebovaných výrobných činiteľov. Rentabilita dosahovala v sledovanom období kladné hodnoty, pretože každý hospodársky rok bol pre podnik ziskovým.

Graf 8: Ukazovatele rentability

Zdroj: tabuľka 10

Tabuľka 11: Ukazovatele zadĺženosti

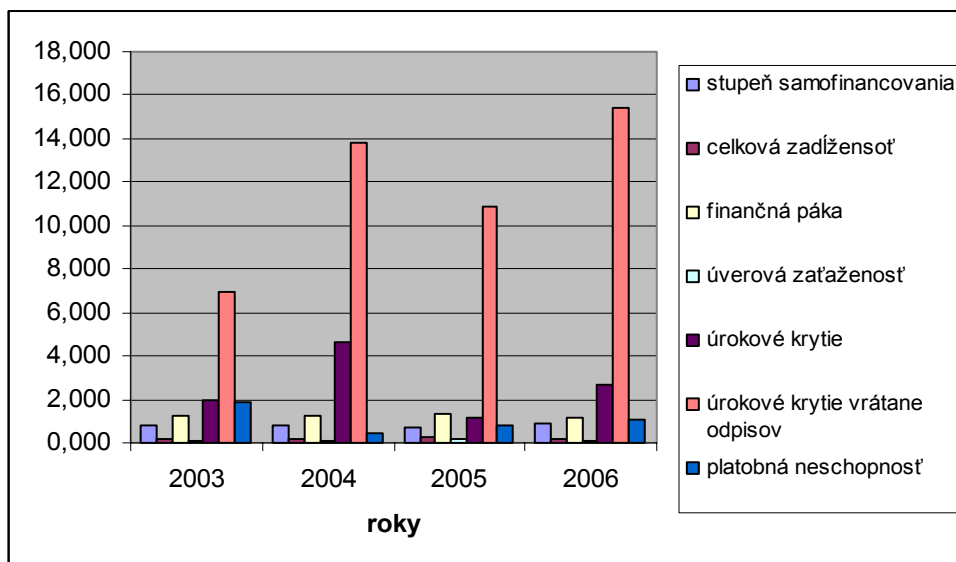
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Stupeň samofinancovania	0,801	0,779	0,742	0,852	-0,036	0,050	0,073	0,109	0,953	1,063	1,094	1,147
Celková zadĺženosť	0,186	0,214	0,253	0,146	0,039	-0,040	-0,068	-0,107	1,183	0,784	0,682	0,577
Finančná páka	1,248	1,284	1,347	1,174	0,063	-0,074	-0,110	-0,173	1,049	0,941	0,914	0,872
Úverová zaťaženosť	0,122	0,128	0,173	0,059	0,044	-0,063	-0,069	-0,114	1,344	0,482	0,459	0,342
Úrokové krytie	1,925	4,622	1,150	2,702	-3,472	0,777	-1,920	1,552	0,249	1,403	0,585	2,350
Úrokové krytie vrátane odpisov	6,978	13,822	10,873	15,426	-2,949	8,448	1,605	4,553	0,787	2,211	1,116	1,419
Platobná neschopnosť	1,834	0,415	0,809	1,026	0,394	-0,809	0,611	0,217	1,951	0,559	2,473	1,268

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, tabuľka 4, vlastné výpočty

Stupeň samofinancovania a celková zadĺženosť vypovedajú o štruktúre finančných zdrojov. Ich súčet podľa spôsobu vyjadrenia je 1 resp. 100. oba ukazovatele do roku 2005

zaznamenávali nárast a v roku 2006 klesajúci priebeh. Ukazovateľ finančná páka vypovedá o tom, akú časť aktív tvorí vlastný kapitál. Do roku 2005 zaznamenával rastúci priebeh a v roku 2006 poklesol. Úverová zaťaženosť rovnako ako predchádzajúce ukazovatele zaznamenávala do roku 2005 rast a v roku 2006 pokles. Úrokové krytie vypovedá o schopnosti podniku hradiť cenu cudzieho kapitálu. Do roku 2004 zaznamenával rast, v roku 2005 poklesol a v roku 2006 opäť zaznamenal rast. Úrokové krytie vrátane odpisov malo rovnaký priebeh ako úrokové krytie. Platobná neschopnosť vypovedá o vzťahu aktív a pasív. Ak je väčšia ako 1 ide o primárnu platobnú neschopnosť, ak je menšia ako 1 tak o sekundárnu. Podnik v rokoch 2004 a 2005 dosahoval sekundárnu platobnú neschopnosť a v roku 2003 a 2006 primárnu.

Graf 9: Ukazovatele zadĺženosti

Zdroj: tabuľka 11

4. 8. Zhodnotenie údajov pre výpočet cash flow

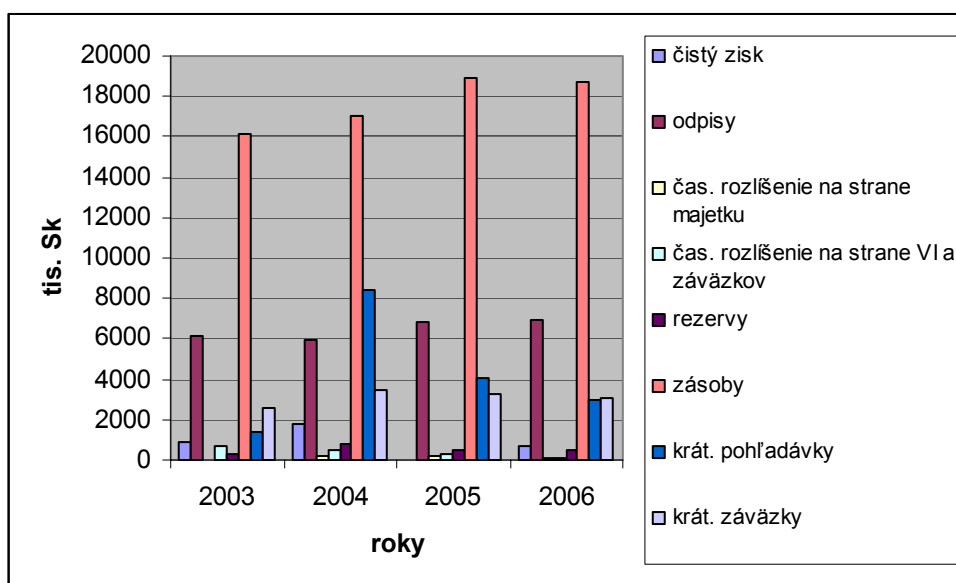
Tabuľka 12: Vstupné údaje pre výpočet cash flow

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Čistý zisk	885	1785	49	727	-1736	-158	-1058	678	0,027	0,821	0,407	14,837
Odpisy dlhodobého majetku	6094	5989	6816	6922	827	828	933	106	1,138	1,136	1,156	1,016
Čas. rozlíš. na strane majetku	26	159	174	143	15	117	-16	-31	1,094	5,500	0,899	0,822
Čas. rozlíš. na strane VI a záväzkov spolu	718	453	270	130	-183	-588	-323	-140	0,596	0,181	0,287	0,481
Stav rezerv	309	822	492	523	-330	214	-299	31	0,599	1,693	0,636	1,063
Stav zásob	16113	16986	18899	18687	1913	2574	1701	-212	1,113	1,160	1,100	0,989
Stav krát. pohľadávok	1401	8444	4023	3015	-4421	1614	-5429	-1008	0,476	2,152	0,357	0,749
Stav krát. záväzkov	2570	3501	3254	3092	-247	522	-409	-162	0,929	1,203	0,883	0,950

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

V danej tabuľke sú zachytené vstupné údaje pre výpočet cash flow, ich zmeny a indexy v príslušných rokoch. Ako vidieť zisk dosahoval kladné hodnoty, odpisy zaznamenávali do roku 2004 pokles a od roku 2005 nárast. Stav rezerv ma kolísavý priebeh. Stav zásob do roku 2005 dosahoval rast a v roku 2006 poklesli. Stav krátkodobých pohľadávok ako aj stav krátkodobých záväzkov sa vyvíjal rovnako, nakoľko do roku 2004 zaznamenávali rast a od roku 2005 pokles.

Graf 10: Vstupné údaje pre výpočet cash flow

Zdroj: tabuľka 12

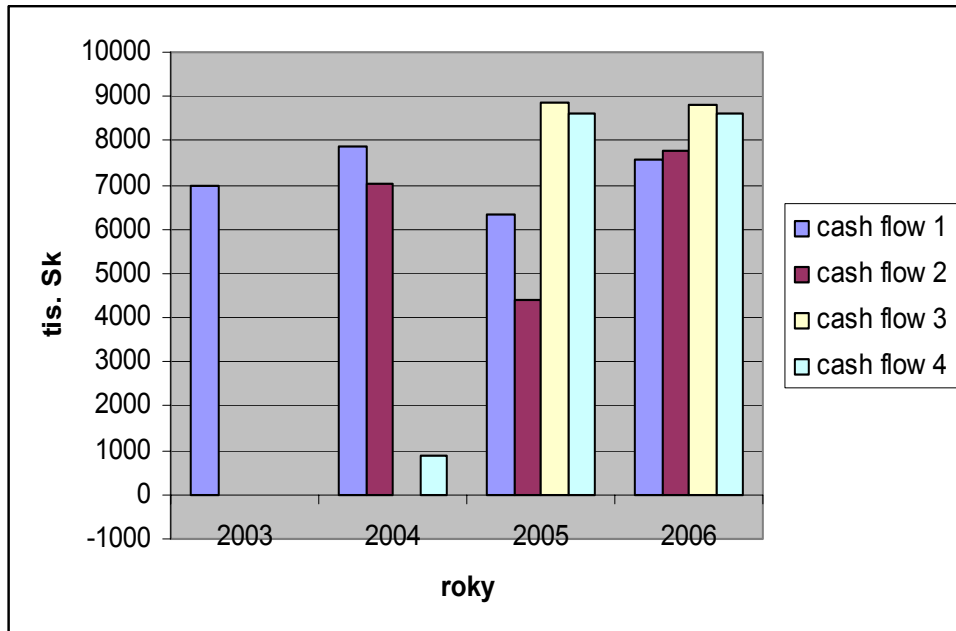
Tabuľka 13: Ukazovatele cash flow

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Cash flow I.	6979	7889	6337	7571	-1552	592	-318	1234	0,803	1,085	0,960	1,195
Cash flow II.		7016	4424	7783	-2592	7783	767	3359	0,631		1,109	1,759
Cash flow III.		-27	8845	8791	8872	8791	8818	-54	-327,593		-325,593	0,994
Cash flow IV.		904	8598	8629	7694	8629	7725	31	9,511		9,545	1,004

Zdroj: tabuľka 12, vlastné výpočty

Daná tabuľka zachytáva vývoj ukazovateľov cash flow, ich zmeny v daných rokoch a príslušné indexy. Daný cash flow je z hospodárskej činnosti, ale je rozdelený do štyroch podskupín. Zohľadňuje vplyv jednotlivých v čase a priestore sa meniacich faktorov na jeho tvorbu. Cash flow I. do roku 2004 zaznamenával rast, v roku 2005 poklesol a v roku 2006 dosiahol opäť rast. Cash flow II. do roku 2005 zaznamenával nárast, v roku 2006 poklesol. Cash flow III. v roku 2004 dosahoval zápornú hodnotu, v roku 2005 vzrástol a v roku 2006 poklesol. Cash flow IV. zo všetkých typov sa vyvíjal najlepšie. V sledovaných rokoch zaznamenával nárast.

Graf 11: Ukazovatele cash flow

Zdroj: tabuľka 13

Tabuľka 14: Výpočet net cash flow

	2004	2005	2006
Výsledok hospodárenia po zdanení	1785	49	727
Odpisy	5989	6 816	6 922
Zmena stavu rezerv	513	-330	31
Zmena stavu časového rozlíšenia na strane aktív	133	15	-31
Zmena stavu časového rozlíšenia na strane pasív	-265	-183	-140
Zmena stavu krátkodobých záväzkov	931	-247	-162
Zmena stavu krátkodobých pohľadávok	7043	-4 421	-1 008
Zmena stavu zásob	873	1 913	-212
Zmena stavu krátkodobých bank. úverov a finančných výpomocí	2659	4 464	-4 378
Zmena stavu krátkodobého finančného majetku	0	0	0
Cash flow z prevádzkovej činnosti	3563	13 062	4 251
Zmena stavu dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	-2722	-547	-4 814
Odpisy dlhodobého majetku	-5989	-6 816	-6 922
Zmena stavu finančných investícií	-250	0	0
Cash flow z investičných aktivít	-3017	-6 269	-2 108
Zmena stavu pohľadávok za upísané vlastné imanie	0	0	0
Zmena stavu dlhodobých pohľadávok	0	0	0
Zmena stavu dlhodobých záväzkov	116	134	-76
Zmena stavu dlhodobých bankových úverov	-1850	-2 082	-2 732
Zmena stavu vlastného imania	1557	-3 525	715
Výsledok hospodárenia po zdanení	-1785	-49	-727
Cash flow z finančných aktivít	-1962	-5 522	-2 820
Net cash flow	-1416	1 271	-677
Stav pen. prostriedkov na začiatku obdobia	1550	134	1 405
Net cash flow	-1416	1 271	-677
Stav pen. prostriedkov na konci obdobia	134	1 405	728

Zdroj: tabuľka 12, Súvaha, vlastné výpočty

Počas účtovného obdobia sa v analyzovanom podniku znížil stav peňažných prostriedkov. V rámci základných podnikateľských činností podnik vyprodukoval čistý peňažný tok vo výške – 677 tis. Sk. Podnik bol za sledované účtovné obdobie schopný vyprodukovať vo svojej hlavnej činnosti peňažné prebytky vo výške 4 251 tis. Sk. Ide o výrazne vyššiu hodnotu ako je vytvorený výsledok hospodárenia. Po zaplatení daní a úrokov však cash flow z hlavnej činnosti klesá takmer na polovicu pôvodnej úrovne. Vyprodukovaný disponibilný cash flow z hlavnej činnosti bol v plnej miere využitý na investovanie, dokonca musel byť doplnený z externých zdrojov, nakoľko cash flow po investovaní už dosahuje zápornú hodnotu. V porovnaní s celkovým cash flow je zrejmé, že externé dlhodobé zdroje síce doplnili chýbajúce peňažné prostriedky na investovanie, ale zabezpečili zníženie stavu peňažných prostriedkov.

4. 9. Zhodnotenie ukazovateľov pre výpočet pyramídového rozkladu

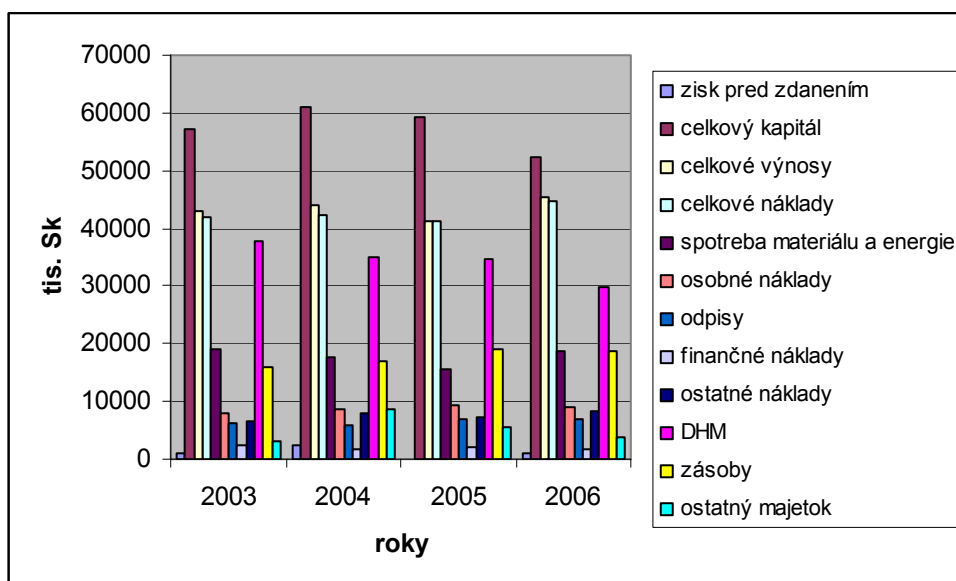
Tabuľka 15: Ukazovatele pre výpočet pyramídového rozkladu

Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	05-04	06-03	06-04	06-05	05/04	06/03	06/04	06/05
Zisk pred zdanením	1116	2358	105	926	-2253	-190	-1432	821	0,045	0,830	0,393	8,819
Celkový kapitál	57218	60879	59110	52368	-1769	-4850	-8511	-6742	0,971	0,915	0,860	0,886
Celkové výnosy	42866	44171	41384	45568	-2787	2702	1397	4184	0,937	1,063	1,032	1,101
Celkové náklady	41981	42386	41335	44841	-1051	2860	2455	3506	0,975	1,068	1,058	1,085
Spotreba materiálu a energie	18965	17726	15729	18767	-1997	-198	1041	3038	0,887	0,990	1,059	1,193
Osobné náklady	7957	8736	9442	9100	706	1143	364	-342	1,081	1,144	1,042	0,964
Odpisy	6094	5989	6816	6922	827	828	933	106	1,138	1,136	1,156	1,016
Finančné náklady	2372	1840	1911	1735	71	-637	-105	-176	1,039	0,731	0,943	0,908
Ostatné nezahrnuté náklady	6593	8095	7437	8317	-658	1724	222	880	0,919	1,261	1,027	1,118
DHM	37839	35117	34569	29756	-548	-8083	-5361	-4813	0,984	0,786	0,847	0,861
Zásoby	16113	16986	18899	18687	1913	2574	1701	-212	1,113	1,160	1,100	0,989
Ostatný majetok	3266	8776	5642	3925	-3134	659	-4851	-1717	0,643	1,202	0,447	0,696

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

V danej tabuľke sme zhodnotili ukazovatele pre výpočet pyramídového rozkladu. Rovnako sú zachytené aj ich zmeny v príslušných rokoch a indexy. Z uvedeného vyplýva, že podnik dosahoval vo všetkých rokoch zisk. Celkový kapitál zaznamenával do roku 2004 nárast, od roku 2005 pokles. Rovnako sa vyvíjali celkové výnosy a celkové náklady, t. j. do roku 2004 zaznamenávali klesajúci priebeh, v roku 2005 poklesli a v roku 2006 začali opäť stúpať. Najlepšie z daných ukazovateľov sa vyvíjali osobné náklady, ktoré zaznamenávali v sledovanom období rast. Spotreba materiálu a energie do roku 2005 vykazovala pokles a v roku 2006 vzrástla na 18 767 tis. Sk. Odpisy do roku 2004 klesali a potom začali mierne stúpať. Finančné náklady vykazovali kolísavý priebeh, obdobne ako ostatné nezahrnuté náklady. Dlhodobý hmotný majetok vykazoval klesajúci trend. Stav zásob sa do roku 2005 vyvíjal rastúcim trendom a v roku 2006 mierne poklesol. Ostatný majetok mal vo vývoji rovnaký priebeh ako celkový kapitál, t. j. do roku 2004 rástol a od roku 2005 začal pomaly klesať.

Graf 12: Ukazovatele pre výpočet pyramídového rozkladu

Zdroj: tabuľka 15

Tabuľka 16: Pyramídová sústava

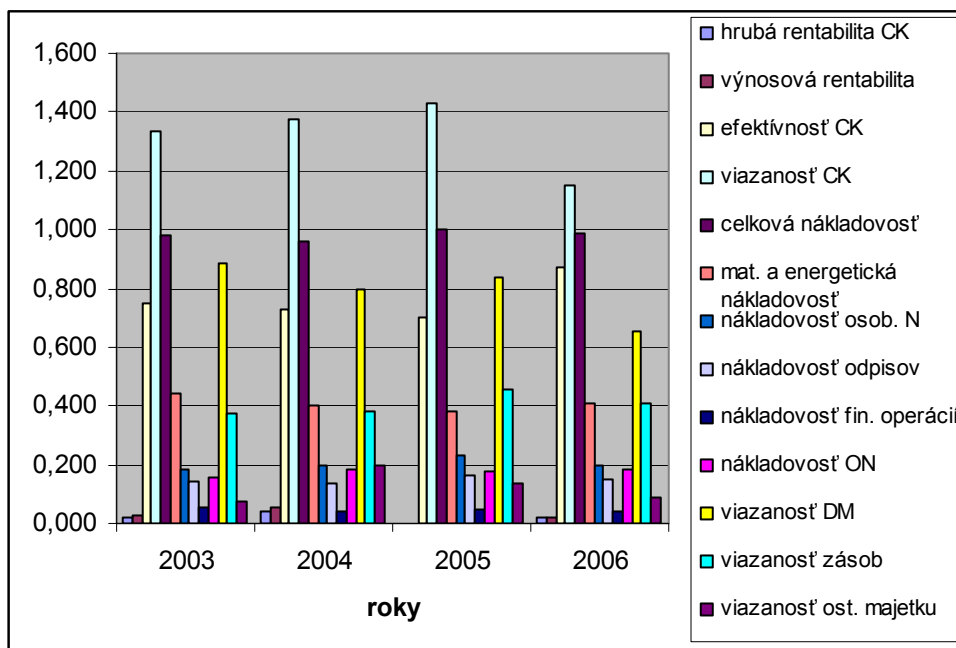
Ukazovateľ	Hodnota ukazovateľa				Zmena				Index			
	2003	2004	2005	2006	04-03	05-04	06-04	06-05	04/03	05/04	06/04	06/05
Hrubá rentabilita celk. kapitálu	0,020	0,039	0,002	0,018	0,019	-0,037	-0,021	0,016	1,986	0,046	0,457	9,954
Výnosová rentabilita	0,026	0,053	0,003	0,020	0,027	-0,051	-0,033	0,018	2,050	0,048	0,381	8,009
Efektívnosť celkového kapitálu	0,749	0,726	0,700	0,870	-0,024	-0,025	0,145	0,170	0,968	0,965	1,199	1,243
Viazanosť celkového kapitálu	1,335	1,378	1,428	1,149	0,043	0,050	-0,229	-0,28	1,033	1,036	0,834	0,805
Celková nákladovosť	0,979	0,960	0,999	0,984	-0,020	0,039	0,024	-0,01	0,980	1,041	1,025	0,985
Mat. a energ. nákladovosť	0,442	0,401	0,380	0,412	-0,041	-0,021	0,011	0,032	0,907	0,947	1,026	1,084
Nákladovosť osobných N	0,186	0,198	0,228	0,200	0,012	0,030	0,002	-0,03	1,065	1,154	1,010	0,875
Nákladovosť odpisov	0,142	0,136	0,165	0,152	-0,007	0,0291	0,016	-0,01	0,954	1,215	1,120	0,922
Nákladovosť fin.operácií	0,055	0,042	0,046	0,038	-0,014	0,005	-0,004	-0,01	0,753	1,109	0,914	0,825
Nákladovosť ost.nákl.položíek	0,154	0,183	0,180	0,183	0,029	-0,004	-0,001	0,003	1,192	0,981	0,996	1,016
Viazanosť DHM	0,883	0,795	0,835	0,653	-0,088	0,040	-0,142	-0,18	0,901	1,051	0,821	0,782
Viazanosť zásob	0,376	0,385	0,457	0,410	0,009	0,072	0,026	-0,047	1,023	1,188	1,066	0,898
Viazanosť OM	0,076	0,199	0,136	0,086	0,122	-0,062	-0,113	-0,050	2,608	0,686	0,434	0,632

Zdroj: tabuľka 15, vlastné výpočty

Daná tabuľka vykazuje ukazovatele pyramídovej sústavy, ich zmeny a indexy za príslušné roky. Hrubá rentabilita celkového kapitálu a výnosová rentabilita zaznamenávali do roku 2004 rast a od roku 2005 pokles. Efektívnosť celkového kapitálu vykazovala do roku 2005 rast a v roku 2006 poklesla. Viazanosť celkového kapitálu dosahovala v porovnaní

s viaznosťou dlhodobého hmotného majetku, zásob a ostatného majetku oveľa priaznivejšie hodnoty. Celková nákladovosť sa vyvíjala približne na rovnakej úrovni. Z jednotlivých ukazovateľov nákladovosti najlepšie hodnoty vykazovala nákladovosť osobných nákladov, t. j. v sledovaných rokoch zaznamenávala rast. Vývoj ostatných ukazovateľov nákladovosti vykazoval kolísavý priebeh.

Graf 13: Pyramídová sústava

Zdroj: tabuľka 16

Tabuľka 17: Pyramídový rozklad rentability CK

Ukazovateľ	r. 04 - 03		r. 05 - 04		r. 06 - 05	
	koeficient	%	koeficient	%	koeficient	%
Zmena rentability CK	0,019	98,6	-0,037	-95,4	0,016	89,5
Vplyv zmeny výnosovej rentability	0,02	103,2	-0,037	-94,1	0,014	81,1
Vplyv zmeny viaznosti CK	-0,001	-4,7	-0,0004	-1,05	0,002	8,4
Vplyv zmeny mat. a energ.náklad.	0,03	166,8	0,015	38,8	-0,027	-144,1
Vplyv zmeny nákladovosti odpisov	0,006	36,8	-0,025	-63,6	0,012	58,3
Vplyv zmeny nákladovosti osob.N	-0,009	-45,9	-0,024	-65,3	0,024	136,1
Vplyv zmeny nákladovosti fin.operácií	0,01	59,7	-0,006	-11,4	0,008	46
Vplyv zmeny nákladovosti ost.N	-0,022	-113,8	0,003	7,4	-0,003	-15,2
Vplyv zmeny viaznosti DHM	0,002	9,6	-0,00032	-0,84	0,001	5,5
Vplyv zmeny viaznosti zásob	-0,0002	-0,98	-0,0006	-1,5	0,0003	1,4
Vplyv zmeny viaznosti OM	-0,003	-13,3	0,0005	1,3	0,0004	1,5

Zdroj: tabuľka 16, vlastné výpočty

Daná tabuľka zachytáva vplyv jednotlivých ukazovateľov na rentabilitu celkového kapitálu.

R. 04 – 03: rast výnosovej rentability o 0,027 vyvolal zvýšenie rentability celkového kapitálu o 0,02, t. j. o 103,2%. Zvýšenie viazanosti celkového kapitálu o 0,043 zapríčinilo pokles rentability celkového kapitálu o 0,001, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo pokles o 4,7%. Zníženie materiálovej a energetickej nákladovosti o 0,041 zvyšovalo rentabilitu celkového kapitálu o 0,03, t. j. o 166,8%. Zvyšovanie nákladovosti osobných nákladov o 0,012 znižovalo rentabilitu celkového kapitálu o 0,009, t. j. o -45,9%. Zníženie nákladovosti odpisov o 0,007 zvyšovalo rentabilitu celkového kapitálu o 0,006, t. j. o 36,8%. Pokles podielu finančných nákladov na výnosoch o 0,014 zvyšovalo rentabilitu celkového kapitálu o 0,01, čo v relatívnom vyjadrení predstavuje nárast o 59,7%. Nárast podielu ostatných nákladov na výnosoch o 0,029 znižoval rentabilitu celkového kapitálu o 0,022, t. j. o 113,8%. Pokles viazanosti DHM o 0,088 vyvolal rast rentability celkového kapitálu o 0,002, t. j. o 9,6%. Nárast viazanosti zásob o 0,009 zapríčinil zníženie rentability celkového kapitálu o 0,0002, čo v relatívnom vyjadrení predstavovalo pokles o 0,98%. Nárast viazanosti ostatného majetku o 0,122 vyvolal zníženie rentability celkového kapitálu o 0,003, t. j. o 13,3%. V ďalších rokoch sú interpretácie podobné.

4. 10. Analýza ex-ante

Tabuľka 18: Altmanov Z – koeficient

Ukazovateľ	Váha faktora	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1 Čistý prevádzkový kapitál/celkový kapitál	0,717	0,286	0,316	0,234	0,314	0,205	0,227	0,167	0,225
X2 Nerozdelený zisk/celkový kapitál	0,847	-0,005	-0,005	0	0,001	-0,005	-0,004	0	0,001
X3 Zisk pred zdanením + úroky/celkový kapitál	3,107	0,041	0,049	0,014	0,028	0,126	0,154	0,042	0,087
X4 Vlastný kapitál/cudzí kapitál	0,42	4,303	3,640	2,933	5,833	1,807	1,529	1,232	2,450
X5 Tržby/celkový kapitál	0,998	0,574	0,540	0,523	0,672	0,573	0,539	0,522	0,670
Z Zeta - koeficient	x	x	x	x	x	2,707	2,444	1,963	3,433

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Z uvedených výsledkov vyplýva, že daný podnik sa v r. 2003 – 2005 nachádzal v šedej zóne, jeho vypovedacia schopnosť bola indiferentná. V roku 2006 bola jeho finančná situácia dobrá, lebo podnik dosahoval hodnotu väčšiu ako 2,9.

Tabuľka 19: Index bonity

Ukazovateľ		Váha	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		faktora	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1	Cash flow/cudzí kapitál	1,5	0,581	0,636	0,437	1,005	0,871	0,955	0,655	1,507
X2	Celkový kapitál/cudzí kapitál	0,08	5,371	4,675	3,951	6,850	0,430	0,374	0,316	0,548
X3	Zisk pred zdanením/celkový kapitál	10	0,020	0,039	0,002	0,018	0,195	0,387	0,018	0,177
X4	Zisk pred zdanením/výnosy	5	0,026	0,053	0,003	0,020	0,130	0,267	0,013	0,102
X5	Zásoby/spolu majetok	0,3	0,282	0,279	0,320	0,357	0,084	0,084	0,096	0,107
X6	Výnosy/spolu majetok	0,1	0,749	0,726	0,700	0,870	0,075	0,073	0,070	0,087
B	Index bonity	x	x	x	x	x	1,785	2,139	1,167	2,527

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Podľa dosiahnutých výsledkov podnik v r. 2003, 2005 mal dobrú finančnú situáciu, pretože vykazoval hodnoty väčšie ako 1 a v r. 2004 a 2006 veľmi dobrú, nakoľko dosiahol hodnoty väčšie ako 2.

Tabuľka 20: CH – index

Ukazovateľ		Váha	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		faktora	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1	Zisk po zdanení /celkový kapitál * 100	0,37	1,547	2,932	0,083	1,388	0,572	1,085	0,031	0,514
X2	Zisk po zdanení /tržby * 100	0,25	2,693	5,428	0,159	2,067	0,673	1,357	0,040	0,517
X3	Cash flow/závazky	0,21	1,855	1,891	1,530	1,905	0,390	0,397	0,321	0,400
X4	Závazky/tržby * 365	-0,1	37,045	48,647	50,442	41,848	-3,705	-4,865	-5,044	-4,185
X5	Cudzí kapitál/celkový kapitál *100	-0,1	18,620	21,392	25,312	14,599	-1,303	-1,497	-1,772	-1,022
CH	CH – index	x	x	x	x	x	-3,373	-3,523	-6,424	-3,776

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Na základe dosiahnutých výsledkov podnik v r. 2003, 2004 a 2006 patril do skupiny priemerných podnikov a v r. 2005 sa zaradil medzi neprosperujúce podniky.

Tabuľka 21: G – index

Ukazovateľ		Váha	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		faktora	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1	Nerozdelený zisk/VI a závazky spolu	3,41	-0,005	-0,005	0	0,001	-0,019	-0,018	0	0,003
X2	VH pred zdanením/VI a závazky spolu	2,23	0,020	0,039	0,002	0,018	0,043	0,086	0,004	0,039
X3	VH pred zdanením/podnikové výnosy	3,28	0,026	0,053	0,003	0,020	0,085	0,175	0,008	0,067
X4	Cash Flow/VI a závazky spolu	3,15	0,108	0,136	0,111	0,147	0,341	0,429	0,348	0,462
X5	zásoby/podnikové výnosy	2,06	0,376	0,385	0,457	0,410	0,775	0,793	0,942	0,846
G	G-index	x	x	x	x	x	1,226	1,466	1,3025	1,417

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Z dosiahnutých výsledkov podnik v r. 2003 – 2006 dosahoval hodnoty menšie ako 1,8 ale väčšie ako -0,6, t. j. patrí do skupiny priemerných podnikov.

Tabuľka 22: IN 95 – index

Ukazovateľ		Váha	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		faktora	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1	Majetok/cudzí kapitál	0,24	21,075	9,656	5,618	8,754	5,058	2,317	1,348	2,101
X2	Z pred zdanením a úrokmi/N úroky	0,11	0,925	3,622	0,150	1,702	0,102	0,398	0,016	0,187
X3	Z pred zdanením a úrokmi/majetok spolu	21,35	0,020	0,039	0,002	0,018	0,416	0,827	0,038	0,378
X4	Výnosy/majetok	0,76	0,749	0,726	0,700	0,870	0,569	0,551	0,532	0,661
X5	OM/krát.závazky+krát.bank.úvery	0,1	7,418	5,216	2,650	3,851	0,742	0,522	0,265	0,385
X6	Závazky po lehote splatnosti/výnosy	14,57	0	0	0	0	0	0	0	0
	IN 95	X	X	X	X	X	6,887	4,616	2,200	3,712

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Z uvedeného vyplýva, že vybraný podnik je bez problémov schopný hradiť svoje záväzky, nakoľko dosahuje vo všetkých rokoch hodnoty väčšie ako 2.

Tabuľka 23: IN 99 – index

Ukazovateľ		Váha	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		faktora	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1	Majetok/cudzí kapitál	-0,017	21,075	9,656	5,618	8,754	-0,358	-0,164	-0,096	-0,149
X2	Z pred zdanením a úrokmi/majetok spolu	4,573	0,020	0,039	0,002	0,018	0,089	0,177	0,008	0,081
X3	Výnosy/majetok	0,481	0,749	0,726	0,700	0,870	0,360	0,349	0,337	0,419
X4	OM/krát.závazky+krát.bank.úvery	0,015	7,418	5,216	2,650	3,851	0,111	0,078	0,040	0,058
	IN 99	X	X	X	X	X	0,203	0,440	0,289	0,408

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Podľa dosiahnutých výsledkov podnik dosahuje zápornú hodnotu ekonomického zisku, t. j. hodnoty patria do intervalu $IN < 0,684$.

Tabuľka 24: IN 01 – index

Ukazovateľ		Váha	Skutočná hodnota				Prepočítaná hodnota			
		faktora	2003	2004	2005	2006	2003	2004	2005	2006
X1	Majetok/cudzí zdroje	0,13	5,371	4,675	3,951	6,850	0,698	0,608	0,514	0,890
X2	Z pred zdanením a úrokmi/N úroky	0,040	0,925	3,622	0,150	1,702	0,037	0,145	0,006	0,068
X3	Z pred zdanením a úrokmi/majetok spolu	3,920	0,020	0,039	0,002	0,018	0,076	0,152	0,007	0,069
X4	Výnosy/majetok	0,210	0,749	0,726	0,700	0,870	0,157	0,152	0,147	0,183
x5	OM/krát.závazky+krát.bank.úvery	0,090	7,418	5,216	2,650	3,851	0,668	0,469	0,239	0,347
	IN 01	X	X	X	X	X	1,637	1,526	0,912	1,557

Zdroj: Výkaz ziskov a strát, Súvaha, vlastné výpočty

Na základe dosiahnutých výsledkov vybraný podnik je v šedej zóne, t. j. dosiahnuté výsledky patria do intervalu $0,75 < IN < 1,77$.

5 Záver

Základným poslaním podniku je uspokojovať potreby spoločnosti a dosahovať zisk pre vlastný organizačno-technický, ekonomický a sociálny rozvoj. Podmienkou trhovej existencie podnikateľských subjektov je dobrá finančná situácia spojená s dlhodobou ziskovosťou. Pri dlhodobej ziskovosti by podnik mal byť schopný trvale plniť svoje záväzky, reprodukovať majetok a rozširovať výrobu.

Každý podnik by mal pre svoje vlastné potreby uskutočňovať analýzu svojich výsledkov, ktoré dosiahol za určité obdobie. Podrobnú analýzu netreba brať ako nutnosť z povinnosti ale ako potrebu pre zhodnotenie vývoja a posúdenie ďalšieho smerovania podniku.

Kvalitne spracovaná analýza môže pomáhať manažmentu podniku pri rozhodnutiach o investíciách, o kapitálovej a majetkovej štruktúre, o štruktúre výroby a aj pri ostatných dôležitých rozhodnutiach, ktoré majú podstatný vplyv na hospodárenie podniku.

Cieľom mojej diplomovej práce bolo zhodnotenie výsledkov finančno-ekonomickej analýzy prostredníctvom analýzy súvahy a výkazu ziskov a strát, ako aj pomocou pomerových ukazovateľov v poľnohospodárskom družstve Kozárovce za obdobie rokov 2003 – 2006. PD Kozárovce je stabilným podnikom v odvetví, ktorý dosahuje kladný hospodársky výsledok. Všetky svoje záväzky voči štátu a obchodným partnerom plní včas a v dohodnutých výškach.

Po vykonaní analýzy možno konštatovať, že družstvo v analyzovaných rokoch zaznamenalo veľmi vysoký stav v oblasti neobežného majetku, ktorý síce vykazoval pokles, ale na celkovom majetku mal väčší percentuálny podiel ako obežný majetok.

VI a záväzky v sledovaných rokoch zaznamenávali rovnaké hodnoty ako majetok podniku. Vlastný kapitál dosahoval kolísavý priebeh, ale jeho vývoj bol oveľa pozitívnejší ako pri neobežnom majetku, t. j. mal na VI a záväzkoch oveľa väčší percentuálny podiel ako neobežný majetok na celkovom majetku.

Z posúdenia financovania neobežného ako aj obežného majetku vyplýva, že podnik je prekapitalizovaný, tzn., že dosahuje vo všetkých analyzovaných rokoch čistý prevádzkový kapitál. Teda táto forma zdrojového krytia je pre podnik efektívna, čím podnik dosahuje zníženie nákladov na kapitál a tým zvýšenie celkového zisku, čo podnik uskutočňuje čerpaním dlhodobého úveru.

Z hľadiska ukazovateľov likvidity je PD Kozárovce vysoko likvidné, z čoho vyplýva, že podnik je schopný uhrádzať svoje krátkodobé záväzky, t. j. stabilita podniku je dobrá, čím

podnik zvyšuje svoj podiel na slovenskom trhu a schopnosť prenikania na nové zahraničné trhy.

Doba splácania záväzkov a doba obratu zásob dosahuje v sledovanom období relatívne vysoké hodnoty, ktoré sú však spôsobené charakterom poľnohospodárskej výroby, keď vzniká časový nesúlad medzi produkciou jednotlivých komodít a ich realizáciou. Obrat aktív mal klesajúci trend čo nehodnotím pozitívne. Doba inkasa pohľadávok sa takisto predĺžila.

Z uvedených ukazovateľov zadĺženosti je zrejmé, že za roky 2003-2006 vzrástol v podniku podiel cudzích zdrojov na celkovom kapitáli. Tento jav vznikol ako dôsledok rozsiahlych investícií v roku 2005, keď finančné prostriedky na ne získal podnik z cudzích zdrojov a to spôsobilo aj vyššie úverové zaťaženie.

Počas účtovného obdobia sa v analyzovanom podniku znížil stav peňažných prostriedkov. Podnik bol za sledované účtovné obdobie schopný vyprodukovať vo svojej hlavnej činnosti peňažné prebytky vo výške 4 251 tis. Sk. Vyprodukovaný disponibilný cash flow z hlavnej činnosti bol v plnej miere využitý na investovanie. V porovnaní s celkovým cash flow je zrejmé, že externé dlhodobé zdroje síce doplnili chýbajúce peňažné prostriedky na investovanie, ale zabezpečili zníženie stavu peňažných prostriedkov.

Z hľadiska ukazovateľov rentability je podnik vysoko rentabilný, pretože každý hospodársky rok bol pre podnik ziskovým.

Ukazovatele pre výpočet pyramídového rozkladu, obdobne ako ukazovatele pyramídovej sústavy sa vyvíjali pomerne priaznivo, nakoľko podnik vo všetkých analyzovaných rokoch vykazoval zisk. Najlepšie hodnoty ale vykazovali osobné náklady a rovnako aj nákladovosť osobných nákladov, t. j. zaznamenávali v sledovanom období rast.

Z analýzy zameranej do budúcnosti, čiže analýzy ex ante vyplýva, že podnik do roku 2005 mal indiferentnú vypovedaciu schopnosť, t. j. jeho finančná situácia bola dobrá. Od roku 2006 sa jeho finančná situácia výrazne zlepšila. Patrí medzi priemerné podniky, je bez problémov schopný hradiť svoje záväzky, teda má perspektívu pre svoj rozvoj a postupné zlepšenie hospodárskej situácie.

Formulujúce podnikateľské prostredie v rôznej miere ovplyvňuje úspešnosť podnikateľských subjektov. Moderné metódy riadenia podniku si vyžadujú, aby manažment podniku, ale aj jeho obchodný a finanční partneri poznali jeho situáciu.

Pre každú firmu je optimálna iná štruktúra majetku a kapitálu. Preto riadenie a udržiavanie optimálnej majetkovej a kapitálovej štruktúry sa tak stáva jednou z kľúčových a pritom najzložitejších úloh finančného manažmentu. Konečné rozhodnutie týkajúce sa finančnej štruktúry podniku musí urobiť manažment toho, ktorého podniku.

K správne mu rozhodovaniu manažmentu a k znižovaniu rizík z možných nesprávnych rozhodnutí vysokou mierou prispieva pravidelne vykonávaná a kvalitne spracovaná finančná analýza. Záleží len na manažmentoch konkrétnych podnikov, či túto skutočnosť včas pochopia a dokážu informácie, ktoré analýza sprostredkováva správne využívať v prospech svojho podniku.

Táto analýza umožnila poukázať na silné stránky, prednosti a príležitosti podniku, ktoré možno v budúcnosti využiť v záujme ďalšieho rozvoja podniku, ale aj na slabé stránky, nedostatky a riziká, na ktoré sa musí podnik zamerať a zmierňovať ich dopad na podnikateľskú činnosť podniku.

Na základe zistených výsledkov sme formulovali nasledovné návrhy a opatrenia:

- pravidelne realizovať podnikové analýzy,
- zaviesť podnikový kontroling,
- posielat' riadiacich pracovníkov zo všetkých oblastí na externé školenia,
- v budúcnosti naďalej rozvíjať mechanizáciu poľnej výroby a nakúpiť také mechanizmy, ktoré pomôžu znižovať počet a zvyšovať efektivitu,
- hľadať cesty ako zabezpečiť rastlinám a zvieratám „individuálnu starostlivosť“, dávať im to, čo skutočne vyžadujú s najmenšou spotrebou práce a nákladov,
- usilovať sa o technickú a technologickú modernizáciu podniku,
- zvyšovať objem tržieb najmä zvyšovaním kvality a množstva plodín, ktoré sú ziskové,
- lepšie využívanie marketingových stratégií,
- pokúsiť sa o zníženie nákladov prostredníctvom zavádzania nových technológií,
- znižovať dobu úhrady záväzkov,
- odpredať neefektívny majetok,
- vypracovať kvalitný strategický plán,
- pozorovať a pružne reagovať na zmenu situácie na trhu,
- získavať stále nových klientov a zlepšiť služby a kvality výrobkov, aby si ich družstvo udržalo.

6 Použitá literatúra

1. Alexy, J.: Finančná a ekonomická analýza. IRIS Bratislava, 2005. s. 9-16.
ISBN 80-89018-90-4
2. Bernard & Colli.: Ekonomický a finančný slovník. Bratislava, 1992. s. 177.
ISBN 80-7094-272-X
3. Bielik, P.: Ekonomika podnikov. SPU Nitra, 2000. s. 7-14. ISBN 80-7137-735-6
4. Bielik, P.: Podnikové hospodárstvo. Nitra, 2006. s. 9-280. ISBN 80-8069-698-5
5. Bielik, P. a kol.: Podnikovo hospodárska teória agrokomplexu. Nitra, 2001. s. 5-19.
ISBN 80-7137-861-5
6. Bielik, P. – Gurčík, Ľ. – Gajdoš, I.: Faktory výkonnosti a dôchodkovosti
poľnohospodárskych podnikov v SR. SPU Nitra, 2003. s. 63. ISBN 80-8069-220-3
7. Bojňanský, J.: Účtovníctvo. Ústav ďalšieho vzdelávania ekonómov a manažérov pri
EU. Bratislava, 1993. s. 5-7. ISBN 80-05-01135-0
8. Čunderlík, D.: Základy hospodárenia firmy. Bratislava, 1998. s. 240.
ISBN 80-8057-086-6
9. Doležal, J. – Fireš, B. a Míková, M.: Finanční účetnictví. GRADA Praha, 1992. s.
104-167. ISBN 80-85623-10-2
10. Fetišová, E. a kol. 2005.: Podnikové financie. IURA EDITION Bratislava, 2005.
s. 34-137. ISBN 80-80787-030-7
11. Gozora, V.: Podnikový manažment. SPU Nitra, 2005. s. 11-27. ISBN 80-8069-462-1
12. Gurčík, Ľ.: Podnikateľská analýza a kontroling. SPU Nitra, 2001. s. 43.
ISBN 80-7137-958-1
13. Gurčík, Ľ.: Podnikateľská analýza a kontroling. SPU Nitra, 2004. s. 52-61.
ISBN 80-8069-449-4
14. Higgins, R. C.: Analýza pro finanční management. GRADA Publishing Praha, 1997.
s. 17. ISBN 80-7169-404-5
15. Hontayová, K. a Lisý, J.: Základy modernej ekonómie. ELITA Bratislava, 1995. s. 53.
ISBN 80-85323-96-X
16. Koščo, T. – Szovics, P. – Šebo, A. – Tóth, M.: Podnikové financie. SPU Nitra, 2006.
s. 6-67. ISBN 80-8069-725-6
17. Kráľovič, J. a Vlachynský, K.: Finančný manažment. IURA EDITION Bratislava,
2006. s. 57-64. ISBN 80-8078-042-0

18. Miklovičová, J.: Posúdenie peňažných tokov vo vybranom podniku. InSborník prací z mezinárodní vědecké konference. „Agrární perspektívy XVI“. Praha, 2007. s. 311-318. ISBN 978-80-213-1675-1
19. Pataky, J. – Škorecová, E.: Podvojné účtovníctvo pre samoukov. Nitra, 2005. s. 20-42. ISBN 80-969113-7-6
20. Pinková, D. - Neumanová, A.: Podniková ekonomika. UK Bratislava, 1996. s. 49-58. ISBN 80-7160-082-2
21. Sedláček, J. a kol.: Účtovníctvo obchodných podnikov. Edičné stredisko EU Bratislava, 1993. s. 7-11. ISBN 80-225-0597-X
22. Sedlák, M. a kol.: Podniková ekonomika. ELITA Bratislava, 1995. s. 9-247. ISBN 80-85323-73-7
23. Soukupová, B.: Účtovníctvo. ELITA Bratislava, 1997. s. 32-123. ISBN 80-8044-040-9
24. Soukupová, B. – Šlosárová, A. – Baštinčová, A.: Účtovníctvo. IURA EDITION Bratislava, 2004. s. 46-124. ISBN 80-8078-020-X
25. Šlosár, R. – Čapová, M. – Fabová, L.: Základná ekonomická orientácia. ARIMES Bratislava, 1992. s. 23-29. ISBN 80-900564-4-X
26. Šlosár, R. – Šlosárová, A. – Majtán, Š.: Výkladový slovník ekonomických pojmov. SPN Bratislava, 1992. s. 318. ISBN 80-08-01609-1
27. Vlachynský, K. a kol.: Podnikové financie. SÚVAHA s. r. o. Bratislava, 1997. s. 48-291. ISBN 80-88727-15-4
28. Zalai, K. a kol.: Finančno-ekonomická analýza podniku. SPRINT Bratislava, 1997. s. 11-55. ISBN 80-88848-18-0

7 Prílohy

Majetok spolu					Príloha 1	
Text		č.r.	2003	2004	2005	2006
Spolu majetok r.002 + r.003 + r.032 + r.062		001	57 218	60 879	59 110	52 368
A.	Pohľadávky za upísané vlastné imanie (353)	002				
B.	Neobežný majetok r.004 + r.013 + r.023	003	38 128	35 156	34 609	29 795
B. I.	Dlhodobý nehmotný majetok súčet (r.005 až 012)	004				
B. I. 1.	Zriaďovacie výdavky (011) - /071, 091A/	005				
2.	Aktivované náklady na vývoj (012) - /072, 091A/	006				
3.	Softvér (013) - /073, 091A/	007				
4.	Ocenené práva (014) - /074, 091A/	008				
5.	Goodwill (015) - /075, 091A/	009				
6.	Ostatný dlhodobý nehmotný majetok (019, 01X) - /079, 07X, 091A/	010				
7.	Obstarávaný dlhodobý nehmotný majetok (041) - 093	011				
8.	Poskytnuté preddávky na dlhodobý nehmotný majetok (051) - 095A	012				
B. II.	Dlhodobý hmotný majetok súčet (r.014 až r.022)	013	37 839	35 117	34 570	29 756
B. II. 1.	Pozemky (031) - 092A	014			57	57
2.	Stavby (021) - /081, 092A/	015	20 272	18 526	16 673	14 741
3.	Samostatné hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí (022) - /082,092A/	016	7 520	5 760	9 732	7 153
4.	Pestovateľské celky trvalých porastov (025) - /085, 092A/	017	56	41	25	10
5.	Základné stádo a ťažné zvieratá (026) - /086, 092A/	018	4 037	4 597	5 050	4 775
6.	Ostatný dlhodobý hmotný majetok (029, 02X, 032) - /089, 08X, 092A/	019				
7.	Obstarávaný dlhodobý hmotný majetok (042) - 094	020	5 954	6 193	3 033	3 020
8.	Poskytnuté preddávky na dlhodobý hmotný majetok (052) - 095A	021				
9.	Opravná položka k nadobudnutému majetku (+/- 097) +/- 098	022				
B. III.	Dlhodobý finančný majetok súčet (r.024 až 031)	023	289	39	39	39
B. III. 1.	Podielové cenné papiere a podiely v ovládanej osobe (061) - 096A	024				
2.	Podielové cenné papiere a podiely v spoločnosti s podstatným vplyvom (062) - 096A	025				
3.	Ostatné dlhodobé cenné papiere a podiely (063, 065) - 096A	026	289	39	39	39
4.	Pôžičky účtovnej jednotke v konsolidovanom celku (066A) - 096A	027				
5.	Ostatný dlhodobý finančný majetok (067A, 096, 06XA) - 096A	028				
6.	Pôžičky s dobou splatnosti najviac jeden rok (066A, 067A, 06XA) - 096A	029				
7.	Obstarávaný dlhodobý finančný majetok (043) - 096A	030				
8.	Poskytnuté preddávky na dlhodobý finančný majetok (053) - 095A	031				
C.	Obežný majetok r.033 + r.041 + r.048 + r.056	032	19 064	25 564	24 327	22 430
C. I.	Zásoby súčet (r.034 až r.040)	033	16 113	16 986	18 899	18 687
C. I. 1.	Materiál (112, 119, 11X) - /191, 19X/	034	954	878	2 592	1 919
2.	Nedokončená výroba a polotovary (121, 122, 12X) - /192, 193, 19X/	035	6 529	4 665	4 515	4 632
3.	Zákazková výroba s predpokladanou dobou ukončenia dlhšou ako jeden rok 12X - 192A	036				
4.	Výrobky (123) - 194	037	2 941	5 790	7 065	7 686
5.	Zvieratá (124) - 195	038	5 532	5 593	4 702	4 438
6.	Tovar (132, 13X, 139) - /196, 19X/	039				
7.	Poskytnuté preddávky na zásoby (314A) - 391A	040	157	60	25	12
C. II.	Dlhodobé pohľadávky súčet (r.042 až 047)	041				
C. II. 1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 311A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	042				
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	043				
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	044				
4.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	045				
5.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	046				
6.	Odložená daňová pohľadávka (481A)	047				
C. III.	Krátkodobé pohľadávky súčet (r.049 až 055)	048	1 401	8 444	4 023	3 015
C. III. 1.	Pohľadávky z obchodného styku (311A, 312A, 313A, 314A, 315A, 31XA) - 391A	049	1 401	4 284	3 562	3 015
2.	Pohľadávky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (351A) - 391A	050				
3.	Ostatné pohľadávky v rámci konsolidovaného celku (351A) - 391A	051				
4.	Pohľadávky voči spoločníkom, členom a združeniu (354A, 355A, 358A, 35XA) - 391A	052				
5.	Sociálne zabezpečenie (336) - 391A	053				
6.	Daňové pohľadávky (341, 342, 343, 345) - 391A	054			461	
7.	Iné pohľadávky (335A, 33XA, 371A, 373A, 374A, 375A, 376A, 378A) - 391A	055		4 160		
C. IV.	Finančné účty súčet (r.057 až r.061)	056	1 550	134	1 405	728
C. IV. 1.	Peniaze (211, 213, 21X)	057	1	11	13	230
2.	Účty v bankách (221A, 22X +/- 261)	058	1 549	123	1 392	498
3.	Účty v bankách s dobou viazanosti dlhšou ako jeden rok 22XA	059				
4.	Krátkodobý finančný majetok (251, 253, 256, 257, 25X) - /291, 29X/	060				
5.	Obstarávaný krátkodobý finančný majetok (259) - 291	061				
D.	Časové rozlíšenie r.063 až 064	062	26	159	174	143
D. 1.	Náklady budúcich období (381, 382)	063	26	159		138
2.	Príjmy budúcich období (385)	064			174	5
Kontrolné číslo súčet (r. 01 až 64)		888	228 846	243 357	236 266	209 329

Vlastné imanie a záväzky spolu						
	Text	č.r.	2003	2004	2005	2006
	Spolu vlastné imanie a záväzky r.066 + r.086 + r.116	065	57 218	60 879	59 110	52 368
A.	Vlastné imanie r.067 + r.071 + r.078 + r.082 + r.085	066	45 846	47 403	43 878	44 593
A. I.	Základné imanie súčet (r.068 až 070)	067	2 175	2 175	2 177	2 177
A. I. 1.	Základné imanie (411 alebo +/- 491)	068	2 175	2 175	2 177	2 177
	2. Vlastné akcie a vlastné obchodné podiely (I-/ 252)	069				
	3. Zmena základného imania +/- 419	070				
A. II.	Kapitálové fondy súčet (r.072 až 077)	071	27 285	27 311	27 311	27 311
A. II. 1.	Emisné ážio (412)	072				
	2. Ostatné kapitálové fondy (413)	073	31 345	31 344	31 344	31 344
	3. Zákonný rezervný fond (Nedeliteľný fond) z kapitálových vkladov (417, 418)	074				
	4. Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov (+/- 414)	075	-4 060	-4 033	-4 033	-4 033
	5. Oceňovacie rozdiely z kapitálových účastí (+/- 415)	076				
	6. Oceňovacie rozdiely z precenenia pri splnutí a rozdelení (+/- 416)	077				
A.III.	Fondy zo zisku súčet (r.079 až r.081)	078	15 815	16 446	14 341	14 329
A.III.1.	Zákonný rezervný fond (421)	079	14 553	14 853	12 763	12 763
	2. Nedeliteľný fond (422)	080	1 088	1 088	1 088	1 088
	3. Štatutárne fondy a ostatné fondy (423, 427, 42X)	081	174	505	490	478
A.IV.	Výsledok hospodárenia minulých rokov r.083 až 084	082	-314	-314		49
A.IV.1.	Nerozdelený zisk minulých rokov (428)	083	-314	-314		49
	2. Neuhradená strata minulých rokov (I-/ 429)	084				
A.V.	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie +/- r.001 - (r.067 + r.071 + r.078 + r.082 + r.086 + r.116)	085	885	1 785	49	727
B.	Cudzie zdroje z r.087 + r.091 + r.102 + r.112	086	10 654	13 023	14 962	7 645
B.I.	Rezervy súčet (r.088 až r.090)	087	309	822	492	523
B.I.1.	Rezervy zákonné (451 A)	088				
	2. Ostatné dlhodobé rezervy (459A, 45XA)	089				
	3. Krátkodobé rezervy (323, 32X, 451A, 459A, 45XA)	090	309	822	492	523
B.II.	Dlhodobé záväzky súčet (r.092 až r.101)	091	766	882	1 016	940
B.II.1.	Dlhodobé záväzky z obchodného styku (479A)	092				
	2. Dlhodobé nevyfakturované dodávky (476A)	093				
	3. Dlhodobé záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (471A)	094				
	4. Ostatné dlhodobé záväzky v rámci konsolidovaného celku (471A)	095				
	5. Dlhodobé prijaté preddávky (475A)	096				
	6. Dlhodobé zmenky na úhradu (478A)	097				
	7. Vydané dlhopisy (473A I-/ 255A)	098				
	8. Záväzky zo sociálneho fondu (472)	099	367	399	505	508
	9. Ostatné dlhodobé záväzky (474A, 479A, 47XA, 372A, 373A, 377A)	100				
	10. Odložený daňový záväzok (481A)	101	399	483	511	432
B.III.	Krátkodobé záväzky súčet (r.103 až r.111)	102	2 570	3 501	3 254	3 092
B.III.1.	Záväzky z obchodného styku (321, 322, 324, 325, 32X, 475A, 478A, 479A, 47XA)	103	1 834	2 248	2 062	1 858
	2. Nevyfakturované dodávky (326, 476A)	104	9	13	9	116
	3. Záväzky voči ovládanej osobe a ovládajúcej osobe (361A, 471A)	105				
	4. Ostatné záväzky v rámci konsolidovaného celku (361A, 36XA, 471A, 47XA)	106				
	5. Záväzky voči spoločníkom a združeniu (364, 365, 366, 367, 368, 398A, 478A, 479A)	107	242	220	379	261
	6. Záväzky voči zamestnancom (331, 333, 33X, 479A)	108	185	136	187	150
	7. Záväzky zo sociálneho zabezpečenia (336, 479A)	109	203	244	377	253
	8. Daňové záväzky a dotácie (341, 342, 343, 345, 346, 347, 34X)	110	97	603	212	431
	9. Ostatné záväzky (372A, 373A, 377A, 379A, 474A, 479A, 47X)	111		37	28	23
B.IV.	Bankové úvery a výpomoci súčet (r.113 až r.115)	112	7 009	7 818	10 200	3 090
B.IV.1.	Bankové úvery dlhodobé (461A, 46XA)	113	6 864	5 014	2 932	200
	2. Bežné bankové úvery (221A, 231, 232, 23X, 461A, 46XA)	114		1 400	5 925	2 732
	3. Krátkodobé finančné výpomoci (241, 249, 24X, 473A, I-/255A)	115	145	1 404	1 343	158
C.	Časové rozlíšenie súčet (r.117 až r.118)	116	718	453	270	130
C.1.	Výdavky budúcich období (383)	117				22
	2. Výnosy budúcich období (384)	118	718	453	270	108
	Kontrolné číslo súčet (r. 065 až r. 118)	999	227 269	241 278	236 121	208 615

Výkaz ziskov a strát						Príloha 2
Text	č.r.	2003	2004	2005	2006	
I. Tržby za predaj tovaru (604)	01	46				
A. Náklady vynaložené na obstaranie predaného tovaru (504)	02	49				
+ Obchodná marža r.01 - r.02	03	-3				
II. Výroba r.05 + r.06 + r.07	04	34 512	35 243	33 022	37 038	
II. 1. Tržby z predaja vlastných výrobkov a služieb (601, 602)	05	31 672	31 231	29 523	33 957	
2. Zmena stavu vnútroorganizačných zásob (+/- účtovná skupina 61)	06	-419	720	234	473	
3. Aktivácia (účtovná skupina 62)	07	3 259	3 292	3 265	2 608	
B. Výrobná spotreba r.09 + r.10	08	23 304	22 458	20 854	24 324	
B. 1. Spotreba materiálu, energie a ostatných neskladovateľných dodávok (501, 502, 503)	09	18 965	17 726	15 729	18 767	
2. Služby (účtovná skupina 51)	10	4 339	4 732	5 125	5 557	
+ Pridaná hodnota r. 03 + r.04 - r.08	11	11 205	12 785	12 168	12 714	
C. Osobné náklady (súčet r.13 až r.16)	12	7 957	8 736	9 442	9 100	
C. 1. Mzdové náklady (521, 522)	13	5 826	6 428	6 885	6 643	
2. Odmeny členom orgánov spoločnosti a družstva (523)	14					
3. Náklady na sociálne zabezpečenie (524, 525, 526)	15	2 020	2 102	2 298	2 239	
4. Sociálne náklady (527, 528)	16	111	206	259	218	
D. Dane a poplatky (účtovná skupina 53)	17	748	717	1 044	968	
E. Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku (551)	18	6 094	5 989	6 816	6 922	
III. Tržby z predaja dlhodobého majetku a materiálu (641, 642)	19	1 151	1 655	1 375	1 210	
F. Zostatková cena predaného dlhodobého majetku a predaného materiálu (541, 542)	20	821	964	816	989	
IV. Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z hospodárskej činnosti a účtovanie vzniku komplexných nákladov budúcich období (652, 654, 655)	21	1 100	309	687	492	
G. Tvorba rezerv na hospodársku činnosť a zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období (552, 554, 555)	22	309	822	356	523	
V. 659)	23					
H. Tvorba opravných položiek do nákladov na hospodársku činnosť (557, 558, 559)	24				25	
VI. Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti (644, 645, 646, 648)	25	6 016	6 950	6 279	6 795	
I. Ostatné náklady na hospodársku činnosť (544, 545, 546, 548)	26	96	287	40	56	
VII. Prevod výnosov z hospodárskej činnosti (-)(697)	27					
J. Prevod nákladov na hospodársku činnosť (-)(597)	28					
* Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti r.11 - r.12 - r.17 - r.18 + r.19 - r.20 + r.21 - r.22 + r.23 - r.24 + r.25 - r.26 + (-r.27) - (-r.28)	29	3 447	4 184	1 995	2 628	
VIII. Tržby z predaja cenných papierov a podielov (661)	30					
K. Predané cenné papiere a podiely (561)	31					
IX. Výnosy z dlhodobého finančného majetku r.33 + r.34 + r.35	32					
Výnosy z cenných papierov a podielov v ovládanej osobe a v spoločnosti s podstatným vplyvom (665A)	33					
2. Výnosy z ostatných dlhodobých cenných papierov a podielov (665A)	34					
3. Výnosy z ostatného dlhodobého finančného majetku (665A)	35					
X. Výnosy z krátkodobého finančného majetku (666)	36					
L. Náklady na krátkodobý finančný majetok (566)	37					
XI. Výnosy z precenenia cenných papierov a výnosy z derivátových operácií (644, 667)	38					
M. Náklady na precenenie cenných papierov a náklady na derivátové operácie (564, 567)	39					
XII. Výnosové úroky (662)	40	9	3	19	32	
N. Nákladové úroky (562)	41	1 206	651	701	544	
XIII. Kurzové zisky (663)	42					
O. Kurzové straty (563)	43		2			
XIV. Ostatné výnosy z finančnej činnosti (668)	44	32	11	2	1	
P. Ostatné náklady na finančnú činnosť (568, 569)	45	1 166	1 187	1 210	1 191	
XV. Použitie a zrušenie rezerv do výnosov z finančnej činnosti (674)	46					
Q. Tvorba rezerv na finančnú činnosť (574)	47					
XVI. Zúčtovanie a zrušenie opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti (679)	48					
R. Tvorba opravných položiek do výnosov z finančnej činnosti (579)	49					
XVII. Prevod finančných výnosov (-)(698)	50					
S. Prevod finančných nákladov (-)(598)	51					
* Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti r.30 - r.31 + r.32 + r.36 - r.37 + r.38 - r.39 + r.40 - r.41 + r.42 - r.43 + r.44 - r.45 + r.46 - r.47 + r.48 - r.49 + (-r.50) - (-r.51)	52	-2 331	-1 826	-1 890	-1 702	
T. Daň z príjmov z bežnej činnosti r.54 + r.55	53	231	573	56	199	
T. - splatná (591, 595)	54	146	489	28	277	
T. - odložená (+/- 592)	55	85	84	28	-78	
T. Výsledok hospodárenia z bežnej činnosti r.29 + r.52 - r.53	56	885	1 785	49	727	
T. Mimoriadne výnosy (účtovná skupina 68)	57					
T. Mimoriadne náklady (účtovná skupina 58)	58					
T. Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti r.60 + r.61	59					
T. - splatná (593)	60					
T. - odložená (+/- 594)	61					
T. Výsledok hospodárenia z mimoriadnej činnosti r.57 - r.58 - r.59	62					
T. Prevod podielov na výsledku hospodárenia spoločníkom (+/- 596)	63					
T. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie (+/-)r.56 + r.62 - r.63	64	885	1 785	49	727	
T. Kontrolné číslo súčet (r. 01 až 64)	99	164 939	172 280	158 464	176 164	